

KBC Groep Kwartaalrapport 2KW2018

Verslag over 2KW2018

Samenvatting 3

Financiële hoofdlijnen 4

Overzicht van resultaten en balans 5

Analyse van het kwartaal 6

Analyse van de year-to-date periode 8

Risicoverklaring, economische visie en verwachtingen 9

Bijlage 10

Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 12

Vereenvoudigd geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (comprehensive income) 14

Geconsolideerde balans 15

Geconsolideerde vermogensmutaties 16

Vereenvoudigd geconsolideerd kasstroomoverzicht 18

Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving 18

Informatie over de overgang naar IFRS 9 21

Toelichting bij de segmentinformatie 22

Overige toelichtingen 23

Additionele informatie

Details van ratio's en termen 37

U vindt bijkomende detailinformatie (onder meer over kredietrisico, solvabiliteit en divisies) in het Engelstalig *Quarterly Report*, dat ook beschikbaar is op www.kbc.com

Verklaring van de verantwoordelijke personen

'Ik, Rik Scheerlinck, chief financial officer van de KBC-groep, verklaar hierbij namens het Directiecomité van KBC Groep NV dat, voor zover mij bekend, de verkorte financiële overzichten die zijn opgenomen in het kwartaalverslag zijn gebaseerd op de relevante boekhoudkundige normen en in alle wezenlijke opzichten de financiële toestand en resultaten van KBC Groep NV, met inbegrip van zijn geconsolideerde dochtermaatschappijen, correct weergeven en dat het kwartaalverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijke gebeurtenissen en de belangrijkste transacties met verbonden partijen tijdens de verslagperiode en het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het lopende jaar.'

Toekomstgerichte verklaringen

De in dit verslag geformuleerde verwachtingen, prognoses en uitspraken over de toekomstige ontwikkelingen zijn vanzelfsprekend gebaseerd op veronderstellingen en zijn afhankelijk van een aantal toekomstige factoren. Het is dan ook mogelijk dat de werkelijkheid hier (sterk) van afwijkt.

Investor Relations contact

Investor.relations@kbc.com
KBC Groep NV, Investor Relations Office,
Havenlaan 2, 1080 Brussel, België

Dit verslag bevat informatie die is onderworpen aan de transparantievoorschriften voor beursgenoteerde vennootschappen.
Publicatiedatum: 9 augustus 2018

Ga de echtheid van dit document na op www.kbc.com/nl/authenticity.

KBC Groep

Verslag over 2KW2018

Resultaat tweede kwartaal van 692 miljoen euro

Overzicht KBC-groep (geconsolideerd, IFRS)	2KW2018 (IFRS 9)	1KW2018 (IFRS 9)	2KW2017 (IAS 39)	1H2018 (IFRS9)	1H2017 (IAS39)
Nettoresultaat (in miljoenen euro)	692	556	855	1 248	1 485
Gewone winst per aandeel (in euro)	1,61	1,30	2,01	2,91	3,49
Nettoresultaat per divisie (in miljoenen euro)					
België	437	243	483	680	785
Tsjechië	145	171	183	316	364
Internationale Markten	163	137	177	299	292
Groepscenter	-53	5	12	-48	45
Eigen vermogen van de aandeelhouders per aandeel (in euro, per einde periode)	39,9	40,9	39,8	39,9	39,8

2KW2018

We boekten een nettowinst van 692 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2018. Dat is opnieuw een goed resultaat, onder meer dankzij degelijke nettorente-inkomsten, een sterk resultaat uit schadeverzekeringen en seizoensgebonden hoge dividendinkomsten, die de daling van het trading- en reëlewaarderesultaat, de lichte terugval van de nettoprovisie-inkomsten en het negatieve eenmalige effect van de vereffening van een oud juridisch dossier deels compenseerden. Rekening houdend met seizoenseffecten bleven de kosten onder controle en bovendien konden we opnieuw waardeverminderingen voor kredietverliezen terugnemen, voornamelijk gerelateerd aan onze Ierse hypotheekportefeuille. Als we het resultaat van het tweede kwartaal bij de nettowinst van 556 miljoen euro van het vorige kwartaal voegen, komt ons resultaat voor het eerste halfjaar van 2018 op een solide 1 248 miljoen euro. Ook onze solvabiliteitspositie bleef stevig met een common equity ratio van 15,8% eind juni 2018, ruim boven het door de toezichthouder opgelegde minimum.

In april gaven we met succes een nieuw additional tier 1-instrument uit voor een bedrag van 1 miljard euro. En begin juli ronden we onze aangekondigde inkoop van 2,7 miljoen eigen aandelen af voor een totaal bedrag van 181 miljoen euro. Door de vernietiging van die aandelen is het totale aantal aandelen van KBC Groep teruggebracht tot 415 897 567. Ten slotte beslisten we om, in overeenstemming met ons dividendbeleid, een interim-dividend van 1 euro per aandeel uit te keren op 16 november 2018, als voorschot op het totale dividend voor 2018.

We zetten ook enkele belangrijke nieuwe stappen in de implementatie van onze duurzaamheidsstrategie. Zo was KBC in mei – als promotor – de eerste financiële instelling op de Belgische markt die een duurzaam pensioenspaarfonds lanceerde. Het betreffende fonds wordt beheerd door KBC Asset Management en beantwoordt volledig aan de BEAMA-vereisten inzake duurzaamheid. In juni publiceerden we onze strengere beleidslijnen inzake duurzaam bankieren en verzekeren. Daarmee bieden we een antwoord op de voortdurend veranderende verwachtingen van onze stakeholders en de maatschappij. Ook nog in juni brachten we als eerste Belgische financiële instelling een 'green bond' (groene obligatielening) op de markt.

Wat de economie betreft, bleef het Europese conjunctuurbeeld aantrekkelijk, hoewel we geloven dat de groeipiek wellicht voorbij is. Het risico van een verdere economische deglobalisering, met een escalatie van handelsconflicten, blijft de belangrijkste factor die de Europese economische groei kan ondergraven.

Ten slotte wil ik al onze klanten en andere stakeholders nogmaals bedanken voor hun vertrouwen in ons bedrijf en onze medewerkers. We blijven er voluit voor gaan om de referentie te worden in bankverzekeren in al onze kernlanden.

Belangrijke gebeurtenis na balansdatum (die niet heeft geleid tot een aanpassing van de 2Q2018 cijfers)

Ik ben ook blij te mogen aankondigen dat KBC Bank Ireland een overeenkomst bereikte met Goldman Sachs inzake de verkoop van een deel (ongeveer 1.9 miljard euro) van zijn legacy portefeuille. Als gevolg van die transactie, verlaagt de impaired kredieten ratio van KBC Bank Ireland met ruwweg 11 procentpunten tot ongeveer 25% (pro forma per eind 2KW2018). De transactie resulteert naar verwachting in een netto resultaatimpact van +14 miljoen euro (gebaseerd op

1KW2018-cijfers en na verrekening van de kosten verbonden aan de transactie) en een vrijgave van risicogewogen activa bij KBC Groep van ongeveer 0,4 miljard euro, wat leidt tot een verbetering met 7 basispunten van de common equity ratio van KBC Groep. De closing van de transactie wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2018.

Johan Thijs
Chief Executive Officer

Belangrijk. Vanaf 2018 passen we IFRS 9 toe. Eenvoudig gezegd betekent dit dat de classificatie van financiële activa en verplichtingen, evenals de methodologie inzake waardeverminderingen, aanzienlijk zijn gewijzigd. Als gevolg daarvan zijn sommige cijfers van de winst-en-verliesrekening en de balans niet volledig vergelijkbaar met de referentiecijfers voor 2017 (die nog altijd op IAS 39 zijn gebaseerd, aangezien KBC gebruik maakt van de overgangsmaatregelen voor vergelijkende gegevens). Om de transparantie te vergroten, hebben we vanaf 2018 en in overeenstemming met IFRS 9 ook de geïmpareerde rente voor valutaderivaten in de bankportefeuille verplaatst van het Trading en reëlewaarderesultaat naar de Nettorente-inkomsten. We hebben ook de netwerkinkomsten (inkomsten uit marges verdiend op valutatransacties die het netwerk voor onze klanten uitvoert) verplaatst van Trading- en reëlewaarderesultaat naar Nettoprovisie-inkomsten. In de bijlage geven we een beknopt overzicht. Bovendien wijzigden we - gerelateerd aan IFRS 9 – vanaf 2018 de definitie van kredietportefeuille van uitstaand bedrag naar bruto boekwaarde (d.i. incl. gereserveerde en geïmpareerde rente) en pasten we de scope lichtjes aan. Om de vergelijkbaarheid te verbeteren, hebben we in de onderstaande analyse bepaalde vergelijkingen met pro forma (herberekende) cijfers voor 2017 toegevoegd (niet-geauditeerd). Dat duiden we aan met "op vergelijkbare basis".

Financiële hoofdlijnen van het tweede kwartaal van 2018

- ▶ De commerciële bankverzekeringsfranchises in onze kernmarkten en kernactiviteiten presteerden goed.
- ▶ De kredietvolumes stegen met 3% op kwartaalbasis en met 5% jaar-op-jaar, met een toename in alle divisies. De deposito's – exclusief schuldbewijzen – stegen met 3% op kwartaalbasis en met 6% op jaarbasis, opnieuw met een stijging in alle divisies.
- ▶ De nettorente-inkomsten bleven relatief stabiel (-1%) kwartaal-op-kwartaal, maar verbeterden met 2% jaar-op-jaar (op vergelijkbare basis). De nettorente-inkomsten profiteerden van de lagere financieringskosten, hogere reporentes in Tsjechië, een toename van het kredietvolume en het positieve effect op jaarbasis van de consolidatie van UBB/Interlease in Bulgarije, maar bleven geïmpacteerd door onder meer de druk op de kredietmarges en de lage herbeleggingsrentes.
- ▶ De technische inkomsten uit onze schadeverzekeringsactiviteiten stegen met 11% ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder, dankzij hogere verdiende premies. De gecombineerde ratio voor het eerste halfjaar kwam daardoor uit op een uitstekende 88%, helemaal in de lijn van het cijfer voor het boekjaar 2017. De verkoop van onze levensverzekeringsproducten daalde met 14% ten opzichte van het voorgaande kwartaal (deels seizoensgebonden), maar steeg met 3% ten opzichte van het tweede kwartaal van 2017.
- ▶ Op vergelijkbare basis daalden onze nettoprovisie-inkomsten met respectievelijk 3% en 4% ten opzichte van vorig kwartaal en het tweede kwartaal van vorig jaar. Dat is vooral te wijten aan lagere instapvergoedingen gerelateerd aan vermogensbeheeractiviteiten.
- ▶ Alle andere inkomstenposten samen daalden met 37% kwartaal-op-kwartaal door een lager trading- en reëlewaarderesultaat en lagere overige netto-inkomsten (beïnvloed door een negatief eenmalig element), die deels werden gecompenseerd door onder meer seizoensgebonden hogere dividendinkomsten. Op jaarbasis daalden alle andere inkomstenposten samen met meer dan de helft – op vergelijkbare basis – vooral toe te schrijven aan een beduidend lager trading- en reëlewaarderesultaat.
- ▶ De kostenvergelijking met het vorige kwartaal wordt vertekend door het feit dat het grootste deel van de speciale bankenheffing voor het volledige jaar 2018 in het eerste kwartaal wordt geboekt. Zonder die bankenheffing stegen de kosten met 2% op kwartaalbasis. Op jaarbasis stegen ze met 6%, hoewel dat deels werd veroorzaakt door de opname van UBB/Interlease. Als de bankenheffing gelijkmatig over het jaar zou worden gespreid, zou de kosten-inkomstenratio voor het eerste halfjaar van 2018 56% bedragen, in lijn met het cijfer voor het boekjaar 2017 (55%).
- ▶ Het kwartaal profiteerde van een terugname van waardeverminderingen op kredieten van 21 miljoen euro, voornamelijk dankzij Ierland. Bijgevolg bedroegen onze kredietkosten op jaarbasis een erg gunstige -0,10% (een negatief cijfer wijst op een positieve invloed op het resultaat), tegenover -0,06% voor het boekjaar 2017. Zonder Ierland zou de kredietkostenratio 0,00% bedragen, tegenover 0,09% voor het boekjaar 2017.
- ▶ Onze liquiditeitspositie bleef stevig, en dat gold ook voor onze kapitaalbasis, met een *common equity ratio* van 15,8% (*fully loaded*, Deense Compromismethode).

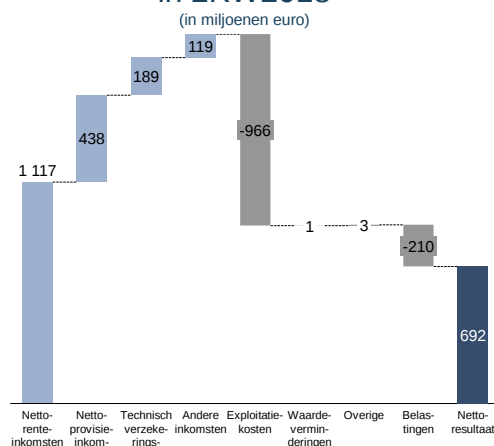
De kern van onze strategie

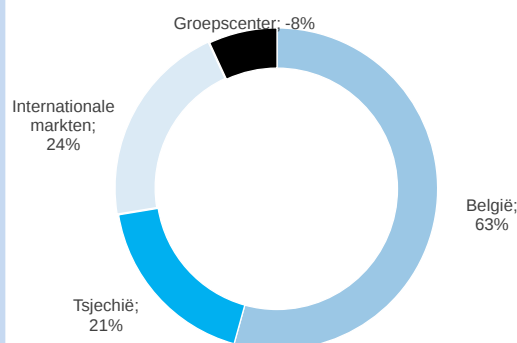
Onze strategie steunt op vier principes:

- Onze klanten staan centraal in alles wat we doen.
- We willen onze klanten een unieke bankverzekeringservaring bezorgen.
- We bekijken de ontwikkeling van onze groep op lange termijn en we willen duurzame en rendabele groei realiseren.
- We nemen onze verantwoordelijkheid in de samenleving en de lokale economieën.

Totstandkoming van het resultaat in 2KW2018

Bijdrage van de divisies aan het groepsresultaat (2KW2018)

Overzicht van resultaten en balans

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening, IFRS KBC-groep (in miljoenen euro)	2KW2018 (IFRS 9)	1KW2018 (IFRS 9)	4KW2017 (IAS 39)	3KW2017 (IAS 39)	2KW2017 (IAS 39)	1H2018 (IFRS 9)	1H2017 (IAS 39)
Nettorente-inkomsten	1 117	1 125	1 029	1 039	1 028	2 242	2 052
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	202	162	152	188	179	364	366
Verdiende premies	392	378	384	378	369	770	729
Technische lasten	-190	-216	-232	-190	-190	-406	-363
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	1	-7	-3	-3	-24	-5	-52
Verdiende premies	315	336	410	282	267	651	579
Technische lasten	-314	-343	-414	-284	-291	-656	-631
Nettore resultaat uit afgestane herverzekering	-14	-9	-10	16	-10	-23	-13
Dividendinkomsten	34	21	8	11	30	55	44
Nettore resultaat uit fin.instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening ¹	54	96	235	182	249	150	439
Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare fin. activa	-	-	51	51	52	-	97
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via <i>other comprehensive income</i>	8	1	-	-	-	9	-
Nettoprovisie-inkomsten	438	450	430	408	430	889	869
Overige netto-inkomsten	23	71	-14	4	47	94	124
Totale opbrengsten	1 863	1 912	1 878	1 896	1 980	3 775	3 926
Exploitatiekosten	-966	-1 291	-1 021	-914	-910	-2 257	-2 139
Bijzondere waardeverminderingen	1	56	-2	-31	71	58	64
Waarvan: op leningen en vorderingen ²	-	-	30	-15	78	-	72
Waarvan: op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde via <i>other comprehensive income</i> ²	21	63	-	-	-	84	-
Aandeel in het resultaat van geassoc. ondernemingen en joint-ventures	3	6	-5	8	3	10	8
Resultaat vóór belastingen	901	683	850	959	1 144	1 585	1 858
Belastingen	-210	-127	-451	-268	-288	-337	-373
Resultaat na belastingen	692	556	398	691	855	1 248	1 485
toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0
toerekenbaar aan de aandeelhouders v/d moedermaatschappij	692	556	399	691	855	1 248	1 485
Gewone winst per aandeel (in euro)	1,61	1,30	0,92	1,62	2,01	2,91	3,49
Verwaterde winst per aandeel (in euro)	1,61	1,30	0,92	1,62	2,01	2,91	3,49
Kerncijfers geconsolideerde balans, IFRS KBC-groep (in miljoenen euro)	30-06-2018 (IFRS 9)	31-03-2018 (IFRS 9)	31-12-2017 (IAS 39)	30-09-2017 (IAS 39)	30-06-2017 (IAS 39)		
Balans totaal	301 934	304 022	292 342	296 885	296 479		
Leningen en voorschotten aan klanten (excl. rev. repo's)	145 346	142 512	140 999	139 538	138 522		
Effecten (eigenvermogens- en schuldinstrumenten)	63 936	66 050	67 743	69 273	70 898		
Deposito's van klanten en schuld papier (excl. repo's)	192 951	188 034	193 708	188 962	188 708		
Technische voorzieningen, vóór herverzekering	18 595	18 754	18 641	18 696	18 905		
Schulden m.b.t. beleggingscontracten, verzekeringen	13 428	13 338	13 552	13 294	13 339		
Eigen vermogen van de aandeelhouders	16 616	17 119	17 403	17 003	16 665		
Selectie van ratio's KBC-groep (geconsolideerd)	1H2018	FY2017					
Rendement op eigen vermogen	16%	17%					
Kosten-inkomstenratio bankactiviteiten (exclusief bepaalde niet-operationele posten en bij een gelijkmatige spreiding van de bankenheffing)	62% (56%)	54% (55%)					
Gecombineerde ratio niet-levensverzekeringen	88%	88%					
Common equity ratio, Basel III Danish Compromise (fully loaded)	15,8%	16.3%					
Common equity ratio FICOD (fully loaded)	15,0%	15.1%					
Leverage ratio Basel III (fully loaded)	6,0%	6.1%					
Kredietkostenratio ³	-0,10%	-0.06%					
Ratio impaired kredieten	5,5%	6.0%					
waarvan impaired kredieten die > 90 dagen achterstallig zijn	3,2%	3.4%					
Net stable funding ratio (NSFR)	136%	134%					
Liquidity coverage ratio (LCR)	139%	139%					
¹ Ook Trading- en reëlewaarderresultaat genoemd. ² Ook Waardeverminderingen op kredieten genoemd ³ Een negatief cijfer duidt op een nettoterugname van waardeverminderingen (met positieve resultaatsinvloed).							

1 Ook Trading- en reëlewaarderresultaat genoemd.

2 Ook Waardeverminderingen op kredieten genoemd

3 Een negatief cijfer duidt op een nettoterugname van waardeverminderingen (met positieve resultaatsinvloed).

In het deel 'Geconsolideerde financiële staten' van het kwartaalverslag vindt u een overzicht van onze geconsolideerde winst-en-verliesrekening en balans volgens IFRS. In datzelfde deel vindt u ook een vereenvoudigd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, van de eigenvermogensmutaties, en verschillende toelichtingen bij de rekeningen. Wat betreft de (wijzigingen in) de definities van de ratio's: zie Details van ratio's en termen in het kwartaalverslag.

Analyse van het kwartaal (2KW2018)

Totale opbrengsten

1 863 miljoen euro

De totale opbrengsten zijn licht gedaald (-3%) ten opzichte van het vorige kwartaal. De nettorente-inkomsten bleven relatief stabiel (-1%), de inkomsten uit schadeverzekeringen en de dividendinkomsten stegen, de nettoprovisie-inkomsten daalden licht en het trading- en reëlewaarderesultaat viel sterk terug. De overige netto-opbrengsten werden negatief beïnvloed door een eenmalig item.

De nettorente-inkomsten bedroegen 1 117 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2018. Op vergelijkbare basis bleven ze relatief stabiel (-1%) tegenover het vorige kwartaal, maar ten opzichte van een jaar geleden stegen ze met 2%. Algemeen gesproken werden de druk op de commerciële kredietmarges in de meeste kernlanden, het negatieve effect van de lage herbeleggingsrentes en een lager netto positief effect van ALM forex swaps gecompenseerd door de groei van het kredietvolume, lagere financieringskosten, hogere reporentes in Tsjechië en de consolidatie van UBB/Interlease (jaar-op-jaar). Zoals gezegd bleven de rente-inkomsten ondersteund door de groei van het kredietvolume: het totale volume van de kredietverlening aan klanten steeg met 3% tegenover het vorige kwartaal en met 5% ten opzichte van een jaar geleden, met groei in alle divisies. De klantendeposito's inclusief schuld papier stegen met 3% op kwartaalbasis, en met 2% op jaarbasis. Exclusief het schuld papier (dat jaar-op-jaar daalde door diverse factoren, waaronder een lager bedrag aan depositocertificaten en de terugbetaling van de *contingent capital notes* in januari) stegen de deposito's met 6% jaar-op-jaar, opnieuw met groei in alle divisies. De nettorentemarge bedroeg 2,00% voor het tweede kwartaal van 2018, 1 basispunt lager dan in het vorige kwartaal en 4 basispunten hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Onze schadeverzekeringsactiviteiten deden het erg goed en droegen 189 miljoen euro bij tot de technische verzekeringsinkomsten (verdiende premies min technische lasten, plus het nettoresultaat uit afgestane herverzekering). Dat is 24% meer dan in het vorige kwartaal en 11% jaar-op-jaar. Terwijl de stijging ten opzichte van het vorige kwartaal voornamelijk te danken was aan de combinatie van hogere premie-inkomsten in alle landen en lagere technische lasten in België (het cijfer voor het eerste kwartaal van 2018 werd beïnvloed door de januaristormen), was de stijging ten opzichte van een jaar geleden uitsluitend het gevolg van een groei van de verdiende premies. Daardoor kwam de gecombineerde ratio voor de eerste zes maanden van 2018 uit op een uitstekende 88%, in lijn met het cijfer voor het boekjaar 2017.

De technische verzekeringsinkomsten uit onze levensverzekeringsactiviteiten bedroegen 0 miljoen euro, tegenover -7 miljoen euro in het vorige kwartaal en -25 miljoen euro in hetzelfde kwartaal een jaar geleden. De verkoop van levensverzekeringsproducten (426 miljoen euro) lag 14% lager dan in het vorige kwartaal (vooral een daling van tak 23-producten) en 3% hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar (daling in verkoop van tak 23-producten gecompenseerd door hogere verkoop van tak 21-producten). In totaal bedroeg het aandeel van tak 21-producten in de totale verkoop van levensverzekeringen 61% in het tweede kwartaal van 2018 en tekenden de tak 23-producten voor de overige 39%.

Met 438 miljoen euro bleven de nettoprovisie-inkomsten stevig, maar op vergelijkbare basis daalden ze met 3% kwartaal-op-kwartaal en 4% jaar-op-jaar. Dat was in beide gevallen voornamelijk te wijten aan de lagere instapvergoedingen uit onze assetmanagementactiviteiten (door het onzekere beleggingsklimaat in het tweede kwartaal) en lagere effectengerelateerde vergoedingen. Dat werd deels gecompenseerd door hogere vergoedingen voor betaaldiensten en (jaar-op-jaar) het gunstige effect van de opname van UBB/Interlease. Eind juni 2018 bedroeg ons totale beheerde vermogen 214 miljard euro, min of meer stabiel ten opzichte van het vorige kwartaal en 1% meer dan een jaar geleden (door positieve koersontwikkelingen).

Alle overige inkomsten samen bedroegen in totaal 119 miljoen euro, tegenover 189 miljoen euro in het vorige kwartaal en 265 miljoen euro in hetzelfde kwartaal van vorig jaar (op vergelijkbare basis). Het cijfer voor het tweede kwartaal van 2018 omvat relatief hoge dividendinkomsten van 34 miljoen euro (in het tweede kwartaal van het jaar wordt gewoonlijk het gros van de dividenden ontvangen) en een netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstrumenten tegen reële waarde van 8 miljoen euro. Het omvat ook 23 miljoen euro overige netto-inkomsten. Dat is lager dan in het vorige kwartaal door het negatieve, eenmalige effect van de vereffening van een *legacy* juridisch dossier (-38 miljoen euro), terwijl er in het vorige kwartaal enkele eenmalige meevallers waren, namelijk de vereffening van een ander juridisch dossier en de verkoop van een gebouw (in totaal 25 miljoen euro). De resterende overige inkomsten omvatten eveneens het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde (trading- en reëlewaarderesultaat) van 54 miljoen euro. Dat cijfer ligt veel lager dan in beide referentiekwartalen door de combinatie van een lagere waarde van afgeleide producten gebruikt voor balansbeheer, de negatieve invloed van diverse waarde-aanpassingen en lagere dealingroominkomsten in Tsjechië, die deels werden gecompenseerd door hogere gerealiseerde meerwaarden op de verkoop van aandelen uit de verzekeringsportefeuille.

Exploitatiekosten

966 miljoen euro

De vergelijking van de kosten wordt vertekend doordat het grootste deel van de bankenheffing voor het hele jaar traditioneel op voorhand wordt geboekt in het eerste kwartaal. Zonder die heffing stegen de kosten met 2% tegenover het vorige kwartaal

De exploitatiekosten bedroegen 966 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2018. De vergelijking met het vorige kwartaal wordt vertekend doordat het grootste deel van de bankenheffing voor het hele jaar traditioneel op voorhand wordt geboekt in het eerste kwartaal (371 miljoen euro in het eerste kwartaal van 2018, tegenover slechts 24 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2018).

Laten we die bankenheffing buiten beschouwing, dan stegen de kosten met 2% op kwartaalbasis, hoofdzakelijk door hogere personeelskosten (vooral in België en Tsjechië) en seizoensgebonden hogere marketingkosten, ICT-uitgaven en professionele vergoedingen. De kosten exclusief de bankenheffing stegen met 6% jaar-op-jaar, deels door de opname van UBB/Interlease en verder door onder meer hogere ICT-uitgaven (investeringen in digitale transformatie) en marketingkosten.

Bijgevolg bedroeg de kosten-inkomstenratio van onze bankactiviteiten voor het eerste halfjaar 62%. Als de bankenheffing gelijkmatig over het jaar zou worden gespreid en bepaalde niet-operationele posten buiten beschouwing worden gelaten, bedroeg de kosten-inkomstenratio 56%, ruwweg in lijn met het cijfer voor het boekjaar 2017.

Waardeverminderingen op kredieten

21 miljoen euro nettoterugname

Opnieuw een nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten, dankzij Ierland. Zeer gunstige kredietkostenratio van -0,10%.

In het tweede kwartaal van 2018 noteerden we een nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten van 21 miljoen euro, ten opzichte van een nettoterugname van 63 miljoen euro in het vorige kwartaal en 78 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2017. Net zoals in de voorbije kwartalen was de nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten in het tweede kwartaal van 2018 voor het grootste deel te danken aan Ierland (39 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2018), vooral als gevolg van het positieve effect van de gestegen huizenprijzen op de hypotheekportefeuille. Dat werd deels tenietgedaan door de 26 miljoen euro aan bijkomende waardeverminderingen die in België werden geboekt (in verband met corporate dossiers). In alle andere kernlanden was er ofwel een beperkte terugname van waardeverminderingen (Tsjechië, Hongarije, Bulgarije en het Groepscenter) of een algemeen laag niveau van waardeverminderingen op kredieten (Slowakije). De kredietkostenratio voor de hele groep kwam bijgevolg voor het eerste halfjaar van 2018 uit op een zeer gunstige -0,10% (een negatief cijfer wijst op een nettoterugname en heeft bijgevolg een positieve invloed op het resultaat), tegenover -0,06% voor het boekjaar 2017. Zonder Ierland zou de kredietkostenratio voor het eerste halfjaar zijn uitgekomen op 0,00% (0,09% voor boekjaar 2017).

De ratio van *impaired* kredieten verbeterde verder in alle divisies. Eind juni 2018 stond ongeveer 5,5% van onze totale kredietportefeuille te boek als *impaired*, tegenover 6,0% eind 2017. De *impaired* kredieten die meer dan 90 dagen achterstallig zijn, bedroegen 3,2% van de kredietportefeuille (3,4% eind 2017).

Het tweede kwartaal van 2018 omvat ook 20 miljoen euro aan waardeverminderingen op andere activa dan kredieten (deels met betrekking tot de impact van de herziening van restwaarden van financiële autoleaseovereenkomsten van kortetermijncontracten in Tsjechië en tot een *legacy* vastgoedossier in Bulgarije).

Nettoresultaat per divisie

België	Tsjechië	Internationale Markten	Groepscenter
437 miljoen euro	145 miljoen euro	163 miljoen euro	-53 miljoen euro

België: het nettoresultaat steeg met 80% op kwartaalbasis, maar dat werd vertekend door de boeking in het eerste kwartaal van 2018 van het grootste deel van de bankenheffing voor het volledige jaar. Laten we die bankenheffing buiten beschouwing, dan lag het nettoresultaat volledig in de lijn van het vorige kwartaal en omvatte het een goed niveau van nettorente-inkomsten, een daling van de nettoprovisie-inkomsten (onzeker beleggingsklimaat), hogere technische verzekeringsinkomsten (dankzij een sterk resultaat in schadeverzekeringen), een hoger trading- en reëlewaarderesultaat, seizoensgebonden hogere dividendinkomsten en lagere overige netto-opbrengsten (door een eenmalige meevaller in het vorige kwartaal). De kosten – exclusief de bankenheffing – stegen licht (vooral personeelskosten, ICT- en marketinguitgaven) en de waardeverminderingen op kredieten bleven laag.

Tsjechië: als we het wisselkoerseffect buiten beschouwing laten, daalde het nettoresultaat met 14% tegenover het vorige kwartaal. Exclusief de bankenheffing daalde het nettoresultaat met 24%, voornamelijk door een lager trading- en reëlewaarderesultaat en, in mindere mate, hogere kosten (vooral personeels- en marketingkosten).

Internationale Markten: het nettoresultaat van 163 miljoen euro is als volgt samengesteld: 19 miljoen euro voor Slowakije, 62 miljoen euro voor Hongarije, 26 miljoen euro voor Bulgarije en 55 miljoen euro voor Ierland. Voor de hele divisie en zonder rekening te houden met de bankenheffing, daalde het nettoresultaat met 6% tegenover het vorige kwartaal, doordat de stijging van de totale opbrengsten (+13 miljoen euro in totaal, diverse inkomstenposten) meer dan tenietgedaan werd door een lagere nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten (39 miljoen euro, tegenover 61 miljoen euro in het vorige kwartaal).

Groepscenter: het nettoresultaat daalde met 58 miljoen euro ten opzichte van het vorige kwartaal, voornamelijk door het negatieve, eenmalige effect van de vereffening van een *legacy* juridisch dossier (38 miljoen euro), een negatieve wijziging in de waarde van afgeleide producten gebruikt voor balansbeheer en lagere terugnames van waardeverminderingen op kredieten (4 miljoen euro, tegenover 16 miljoen euro in het vorige kwartaal).

Selectie van ratio's per divisie	België		Tsjechië		Internationale Markten	
	1H2018	FY2017	1H2018	FY2017	1H2018	FY2017
Kosten-inkomstenratio bankactiviteiten exclusief bepaalde niet-operationele elementen en bij een gelijkmatige spreiding van de bankenheffing over het jaar	57%	53%	45%	43%	62%	72%
Gecombineerde ratio niet-levenverzekeringen	87%	86%	96%	97%	88%	93%
Kredietkostenratio ¹	0,08%	0,09%	-0,03%	0,02%	-0,71%	-0,74%
Ratio impaired kredieten ²	2,4%	2,8%	2,1%	2,4%	19,5%	19,7%

¹ Een negatief cijfer duidt op een terugname van waardeverminderingen (met positieve resultaatsinvloed). Zie Details van ratio's en termen in het kwartaalverslag.

² Vanaf 2018 gebaseerd op een licht gewijzigde definitie van de kredietportefeuille. Zie 'Credit Risk' in het Engelstalige kwartaalverslag.

In het deel *Additional information* van het Engelstalig *Quarterly report* vindt u een volledige resultatentabel. Een korte analyse van de resultaten per divisie vindt u in onze analistenpresentatie op www.kbc.com.

Eigen vermogen, solvabiliteit, liquiditeit	Totaal eigen vermogen	Common equity ratio (fully loaded)	Liquidity coverage ratio	Net stable funding ratio
	19,0 miljard euro	15,8%	139%	136%

Eind juni 2018 bedroeg het totale eigen vermogen 19,0 miljard euro (16,6 miljard euro eigen vermogen van aandeelhouders en 2,4 miljard euro *additional tier 1*-instrumenten). Dat is een stijging van 1,0 miljard euro ten opzichte van het begin van het jaar op een *like-for-like* basis (dus na correctie voor de impact van de eerste toepassing van IFRS 9, die leidde tot een daling van 0,7 miljard euro). De *like-for-like* stijging van 1,0 miljard euro tijdens het eerste halfjaar van 2018 is het gevolg van de opname van de winst over die periode (+1,2 miljard euro), de uitgifte van een nieuw *additional tier 1*-instrument in april (+1 miljard euro), de betaling van het slotdividend voor 2017 in mei 2018 (-0,8 miljard euro), de inkoop van eigen aandelen (-0,2 miljard euro), wijzigingen in diverse herwaarderingsreserves (in totaal -0,3 miljard euro) en een aantal kleinere items. We hebben de wijzigingen toegelicht in het deel Geconsolideerde financiële staten van het kwartaalverslag (onder Geconsolideerde vermogensmutaties).

Op 30 juni 2018 bedroeg onze *fully loaded common equity ratio* (Basel III, volgens de Deense compromismethode) een stevige 15,8%, tegenover 15,9% drie maanden eerder. Die ratio houdt rekening met het effect van de recente aandeleninkoop (-0,2%). Onze *leverage ratio* (Basel III, *fully loaded*) bedroeg 6,0%. De solvabiliteitsratio van KBC Verzekeringen volgens het Solvency II-kader bedroeg een solide 219% op 30 juni 2018. Onze liquiditeitspositie bleef ook uitstekend, wat zich uit in een LCR-ratio van 139% en een NSFR-ratio van 136% eind juni 2018.

Analyse van de year-to-date periode (1H2018)

Nettoresultaat	Het nettoresultaat voor de eerste zes maanden van 2018 ligt 16% lager dan dat voor dezelfde periode vorig jaar. Op vergelijkbare basis werd de stijging van de nettorente-inkomsten, de dividendinkomsten en technische verzekeringsinkomsten meer dan tenietgedaan door de aanzienlijke daling van het trading- en reëlewaarderesultaat, de lagere nettoprovisie-inkomsten en overige netto-inkomsten en de hogere kosten. Zowel in 2017 als 2018 profiteerden de resultaten voor het eerste halfjaar van een nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten, vooral bij KBC Bank Ireland.
1 248 miljoen euro	

Hoofddijnen (tegenover het eerste halfjaar van 2017, op vergelijkbare basis):

- Iets hogere nettorente-inkomsten (3% gestegen tot 2 242 miljoen euro), onder meer dankzij de consolidatie van UBB/Interlease, lagere financieringskosten, renteverhogingen in Tsjechië en hogere volumes in commerciële kredietverlening, die de globale margedruk en het negatieve effect van de lage herbeleggingsrentes meer dan tenietdeden. Het depositovolume nam toe (+2%, of +6% exclusief schuld papier), net zoals het kredietvolume (+5%). De nettorentemarge voor het eerste halfjaar van 2018 bedroeg 2,01%.
- Hogere bijdrage van de technische verzekeringsresultaten (+12% tot 336 miljoen euro). De verkoop van levensverzekeringen (924 miljoen euro) steeg met 4%, voornamelijk als gevolg van een stijging in de verkoop van producten met rentegarantie. Het technische resultaat voor het schadebedrijf lag iets lager dan in dezelfde periode vorig jaar (hogere premie-inkomsten gecompenseerd door gestegen technische lasten en een lager nettoresultaat uit afgestane herverzekering). De gecombineerde ratio voor schadeverzekeringen bedroeg 88% *year-to-date* (zelfde niveau als voor boekjaar 2017).
- Iets lagere nettoprovisie-inkomsten (3% gedaald tot 889 miljoen euro), hoofdzakelijk toe te schrijven aan onze assetmanagementdiensten (lagere instapvergoedingen) en in mindere mate aan lagere effectengerelateerde vergoedingen, en deels gecompenseerd door hogere vergoedingen voor betaaldiensten en de consolidatie van UBB/Interlease. Eind juni 2018 bedroeg het totale beheerde vermogen 214 miljard euro, een lichte stijging (+1%) ten opzichte van een jaar geleden (positief koerseffect).

- Een daling van alle andere inkomstenposten samen (38% lager naar 308 miljoen euro), voornamelijk veroorzaakt door een beduidend lager trading- en reëlewaarderresultaat en een daling van de overige netto-inkomsten, enigszins gecompenseerd door hogere dividendinkomsten.
- Hogere exploitatiekosten (6% gestegen tot 2 257 miljoen euro), deels door de consolidatie van UBB/Interlease in de cijfers voor het eerste halfjaar van 2018 en door een hogere bankenheffing en hogere facilitaire en ICT-kosten. Bijgevolg bedroeg de kosten-inkomstenratio 62% *year-to-date*, of 56% als de bankenheffing gelijk gespreid zou worden over het jaar en bepaalde niet-operationele elementen niet in rekening gebracht zouden worden (tegenover respectievelijk 54% en 55% voor boekjaar 2017).
- Een nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten (84 miljoen euro in het eerste halfjaar van 2018, tegenover 72 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar), grotendeels dankzij de terugname van waardeverminderingen op Ierse hypotheekleningen (81 miljoen euro), voornamelijk als gevolg van de gestegen huizenprijzen. Daardoor bedroeg de kredietkostenratio op jaarbasis voor de hele groep een uitstekende -0,10% (een negatief cijfer duidt op een positieve invloed op het resultaat), tegenover -0,06% voor het boekjaar 2017.
- Het nettoresultaat voor het eerste halfjaar van 2018 is als volgt samengesteld: 680 miljoen euro voor divisie België (-13% tegenover dezelfde periode vorig jaar), 316 miljoen euro voor divisie Tsjechië (-13%), 299 miljoen euro voor divisie Internationale Markten (+3%) en -48 miljoen euro voor Groepscenter (tegenover een positieve 45 miljoen euro in het eerste halfjaar van 2017). Het resultaat voor de divisie Internationale Markten voor het eerste halfjaar van 2018 is samengesteld uit 113 miljoen euro voor Ierland, 96 miljoen euro voor Hongarije, 42 miljoen euro voor Slowakije en 47 miljoen euro voor Bulgarije.

Risicoverklaring, economische visie en verwachtingen

Verklaring met betrekking tot risico: omdat we hoofdzakelijk actief zijn als bank-verzekeraar en vermogensbeheerder, zijn we blootgesteld aan een aantal typische risico's voor de financiële sectoren, zoals – maar zeker niet uitsluitend – kredietrisico, kredietrisico van tegenpartijen, concentratierisico, interestrisico, muntrisico, marktrisico, liquiditeits- en financieringsrisico, risico van aangegane verzekeringsverplichtingen, wijzigingen in de regelgeving, operationeel risico, betwistingen van klanten, concurrentie van andere en nieuwe spelers en de economie in het algemeen. Hoewel we al die risico's nauwlettend opvolgen en beheren binnen een strikt risicokader dat governance en limieten vastlegt, kunnen ze toch een negatieve invloed hebben op de waarde van activa of bijkomende kosten genereren boven de verwachte niveaus.

Momenteel wordt een aantal factoren als de belangrijkste uitdagingen beschouwd voor de financiële sector in het algemeen. De onzekerheid over de regelgeving blijft een overheersend thema in de sector (al heeft de Basel IV-overeenkomst in december enige verduidelijking gebracht omtrent de toekomstige kapitaalvereisten), net zoals de verhoogde bescherming van de consument. Een andere blijvende uitdaging is de lagerenteomgeving, in combinatie met het toegenomen risico van activazeepbellen. De financiële sector moet ook rekening houden met mogelijke systemische gevolgen van politieke en financiële ontwikkelingen, zoals de brexit of de protectionistische maatregelen in de VS, die ook een invloed zullen hebben op de Europese economie. De technologie die in de financiële sector wordt gebruikt, vormt een extra uitdaging voor het bedrijfsmodel van traditionele financiële instellingen. Ten slotte is het cyberrisico de voorbije jaren een belangrijke bedreiging geworden, niet alleen voor de financiële sector, maar voor de economie in haar geheel.

We verstrekken informatie met betrekking tot het risicobeheer in ons jaarverslag, onze kwartaalverslagen en risk reports, die allemaal beschikbaar zijn op www.kbc.com.

Onze visie op de rente en wisselkoersen: in overeenstemming met haar recente communicatie verwachten we dat de ECB haar inkoopprogramma's na september 2018 zal afbouwen om ze te beëindigen in december 2018. Maar de eerste stap naar een normalisatie van de beleidsrente zal pas volgen ruim na het einde van de kwantitatieve versoepeling, wellicht ten vroegste in de tweede helft van 2019. Tegelijk verwachten we dat de Fed zijn rente in 2018 nog twee keer zal verhogen, telkens met 25 basispunten. Daardoor geloven we dat de sterkte van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro op korte termijn zal aanhouden, omdat die steun zal krijgen van de kortetermijnrente door de divergentie tussen het monetaire beleid van de Fed en dat van de ECB. Naar het einde van 2018 zal de euro waarschijnlijk opnieuw in waarde beginnen te stijgen. Door de lage inflatie en het nog altijd zeer soepele monetaire beleid van de ECB zal de Duitse rente op langlopende obligaties de komende periode naar verwachting slechts beperkt stijgen. In tegenstelling tot het soepele beleid van de ECB, heeft de Tsjechische Nationale Bank haar monetaire beleid al verstrengd in de voorbije maanden en verwacht wordt dat ze daar in 2018 mee doorgaat, gezien het Tsjechische groei- en inflatieklimaat. We voorspellen nog een renteverhoging voor dit jaar in Tsjechië, waardoor de reporente eind 2018 1,50% zou bedragen. Bijgevolg verwachten we dat de Tsjechische munt matig in waarde zal stijgen tot 25,50 CZK per EUR tegen eind 2018.

Onze visie op economische groei: het Europese economische klimaat blijft aantrekkelijk. Hoewel de groei wat vertraagd is in vergelijking met 2017, blijft hij boven de trendgroei. De groeipek is wellicht voorbij, maar we blijven optimistisch voor de komende jaren. De verder dalende werkloosheidscijfers en zelfs toenemende arbeidstekorten in sommige Europese economieën, zullen samen met de geleidelijk stijgende looninflatie de particuliere consumptie blijven ondersteunen. Daarnaast zullen ook

investeringen een belangrijke groeifactor blijven. De belangrijkste factor die het Europese economische sentiment en de groei kan ondergraven, blijft het risico van een verdere economische deglobalisering, inclusief een escalatie van handelsconflicten.

Verwachtingen voor de rest van 2018

- In overeenstemming met ons dividendbeleid zullen we een interimdividend van 1 euro per aandeel uitkeren (payment date: 16 november 2018, record date: 15 november 2018, ex-coupon date: 14 november 2018).
- Voor de rest van 2018 verwachten we solide rendementen voor alle divisies.
- Voor Ierland gaan we uit van een nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten van 100 tot 150 miljoen euro voor het volledige boekjaar 2018.
- Voor België verwachten we dat de recente hervorming van de Belgische vennootschapsbelasting een recurrent positief effect zal hebben op ons resultaat. Het negatieve *upfront* effect dat we in het laatste kwartaal van 2017 boekten, zou in ongeveer drie jaar volledig moeten zijn gerecupereerd.

Belangrijke gebeurtenis na balansdatum (die niet heeft geleid tot een aanpassing van de 2Q2018 cijfers): op 8 augustus 2018 bereikte KBC Bank Ireland een overeenkomst met Goldman Sachs inzake de verkoop van een deel (ongeveer 1.9 miljard euro) van zijn legacy portefeuille, bestaande uit non-performing kredieten aan ondernemingen, non-performing Ierse buy-to-let woningkredieten (woningkredieten aangegaan voor verhuurpanden), en performing & non-performing UK buy-to-let woningkredieten. Als gevolg van die transactie, verlaagt de impaired kredieten ratio van KBC Bank Ireland met ruwweg 11 procentpunten tot ongeveer 25% (pro forma per eind 2KW2018). De transactie resulteert naar verwachting in een netto resultaatimpact van +14 miljoen euro (gebaseerd op 1KW2018-cijfers en na verrekening van de kosten verbonden aan de transactie) en een vrijgave van risicogewogen activa bij KBC Groep van ongeveer 0,4 miljard euro, wat leidt tot een verbetering met 7 basispunten van de common equity ratio van KBC Groep. De closing van de transactie wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2018.

Bijlage

Pro forma herberekening van de referentiecijfers voor de belangrijkste inkomstenlijnen, KBC Groep (in miljoenen euro, niet-geauditeerde cijfers)			Pro-forma herrekening van de referentiecijfers			
	2KW2018	1KW2018	4KW2017	3KW2017	2KW2017	1KW2017
Nettorente-inkomsten	1 117	1 125	1 029	1 039	1 028	1 025
+ geprorateerde rente valutaderivaten			+108	+75	+66	+56
= pro-forma referentiecijfer (gebruikt bij de analyse van de resultaten)			=1 137	=1 114	=1 094	=1 081
Nettore resultaat uit fin.instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (FIFV)	54	96	235	182	249	191
- geprorateerde rente valutaderivaten			-108	-75	-66	-56
- netwerkinkomsten			-26	-25	-24	-24
+ resultaat uit eigenvermogensinstrumenten ('overlaybenadering')			+17	+12	+21	+19
= pro-forma referentiecijfer (gebruikt bij de analyse van de resultaten)			=118	=94	=180	=130
Nettoprovisie-inkomsten	438	450	430	408	430	439
+ netwerkinkomsten			+26	+25	+24	+24
= pro-forma referentiecijfer (gebruikt bij de analyse van de resultaten)			=456	=433	=454	=463

Geprorateerde rente op valutaderivaten: verplaatst van FIFV naar Nettorente-inkomsten (conform de overgang naar IFRS9).

Netwerkinkomsten (inkomsten uit marges verdiend op valutatransacties uitgevoerd door het netwerk voor klanten): verplaatst van FIFV naar Nettoprovisie-inkomsten.

Resultaat uit eigenvermogensinstrumenten: in overeenstemming met de overlaybenadering volgens IFRS 9 zijn gerealiseerde winsten en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op (voorheen) voor verkoop beschikbare aandelen in de verzekeringsportefeuille verplaatst van Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare fin. activa en Bijzondere waardeverminderingen op voor verkoop beschikbare fin. activa naar FIFV. Noteer dat in overeenstemming met IFRS 9 gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op (voorheen) voor verkoop beschikbare aandelen in de bankportefeuille opgenomen worden in het eigen vermogen (en niet in het nettore resultaat).

KBC Groep

Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS

2KW 2018 en 6M 2018

Terminologie

AC: Geamortiseerde kostprijs

AFS: Voor verkoop beschikbaar (IAS 39)

ALM: Asset Liability Management

ECL: Verwachte kredietverlies

FA: Financiële Activa

FTA: First Time Application/Adoption (de eerste toepassing van de overgang van IAS 39 naar IFRS 9 op 1 januari 2018)

FV: Reële waarde

FVA: Funding Value Adjustment

FVOCI: waardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via OCI

FVPL: reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

FVPL – overlay: reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening - overlaybenadering

GCA: Bruto-boekwaarde

HFT: Aangehouden voor handelsdoeleinden

HTM: Aangehouden tot einde looptijd (IAS 39)

OCI: Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen

POCI: Aangekochte of uitgegeven activa met verminderde kredietwaardigheid

SPPI: Beoordeling of contractuele kasstromen uitsluitend

aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen

SRB: Single Resolution Board

R/E: Overgedragen resultaat

Dit deel werd nagezien door de Commissaris

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

(in miljoenen euro)

		1H 2018	1H 2017	2KW 2018	1KW 2018	2KW 2017
	Toelichting	IFRS 9	IAS 39	IFRS 9	IFRS 9	IAS 39
Nettorente-inkomsten	3.1	2 242	2 052	1 117	1 125	1 028
Rente-inkomsten	3.1	3 394	3 142	1 712	1 682	1 566
Rentelasten	3.1	- 1 153	- 1 090	- 595	- 557	- 538
Verzekeringen Niet-leven vóór herverzekering	3.7	364	366	202	162	179
Verdiende premies Niet-leven	3.7	770	729	392	378	369
Technische lasten Niet-leven	3.7	- 406	- 363	- 190	- 216	- 190
Verzekeringen Leven vóór herverzekering	3.7	- 5	- 52	1	- 7	- 24
Verdiende premies Leven	3.7	651	579	315	336	267
Technische lasten Leven	3.7	- 656	- 631	- 314	- 343	- 291
Nettore resultaat uit afgestane herverzekering	3.7	- 23	- 13	- 14	- 9	- 10
Dividendinkomsten		55	44	34	21	30
Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	3.3	150	439	54	96	249
Waarvan resultaat op aandelen (overlay)		52	-	33	19	-
Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare financiële activa		-	97	-	-	52
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstrumenten tegen reële waarde via OCI		9	-	8	1	-
Nettoprovisie-inkomsten	3.5	889	869	438	450	430
Ontvangen provisies	3.5	1 247	1 368	600	648	748
Betaalde provisies	3.5	- 359	- 499	- 161	- 197	- 318
Overige netto-inkomsten	3.6	94	124	23	71	47
TOTALE OPBRENGSTEN		3 775	3 926	1 863	1 912	1 980
Exploitatiekosten	3.8	- 2 257	- 2 139	- 966	- 1 291	- 910
Personeelskosten	3.8	- 1 170	- 1 141	- 587	- 583	- 577
Algemene beheerskosten	3.8	- 951	- 869	- 311	- 640	- 269
Afschrijvingen vaste activa	3.8	- 137	- 129	- 69	- 68	- 65
Bijzondere waardeverminderingen	3.10	58	64	1	56	71
Op leningen en vorderingen	3.10	-	72	-	-	78
Op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde via OCI	3.10	84	-	21	63	-
Op voor verkoop beschikbare financiële activa	3.10	-	- 3	-	-	- 2
Van financiële activa tegen reële waarde via OCI	3.10	2	-	-	0	-
Op goodwill	3.10	0	0	0	0	0
Op overige	3.10	- 26	- 5	- 20	- 6	- 5
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures		10	8	3	6	3
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		1 585	1 858	901	683	1 144
Belastingen		- 337	- 373	- 210	- 127	- 288
RESULTAAT NA BELASTINGEN		1 248	1 485	692	556	855
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen		0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		1 248	1 485	692	556	855
Winst per aandeel, in euro						
Gewoon		2,91	3,49	1,61	1,30	2,01
Verwaterd		2,91	3,49	1,61	1,30	2,01

Vanaf 2018 wordt de financiële informatie opgesteld in overeenstemming met IFRS 9.

Meer informatie vindt u in de Verklaring van overeenstemming en (veranderingen in) grondslagen van de financiële verslaggeving (Toelichting 1.1) verderop in dit verslag, inclusief informatie over de overgang. KBC heeft ervoor gekozen gebruik te maken van de overgangsmaatregelen voor vergelijkende informatie.

Overzicht van de impact van de ‘overlay’ benadering op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

Op de aandelen aangehouden door de verzekeringsondernemingen in de Groep wordt de overlaybenadering toegepast. Die aandelen, die volgens IAS 39 voornamelijk werden geclassificeerd als Voor verkoop beschikbaar, zouden volgens IFRS 9 worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Zolang IFRS 17 niet is ingevoerd, d.w.z. tot 1 januari 2021, herclassificeert de overlaybenadering de extra volatiliteit die resulteert uit de toepassing van IFRS 9 van de winst-en-verliesrekening naar OCI.

De extra volatiliteit als gevolg van IFRS 9, die wordt geherclassificeerd van het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar de herwaarderingsreserve van aandelen (overlaybenadering), verwijst naar de niet-gerealiseerde reëlewaardeschommelingen voor een bedrag van -75 miljoen euro in 1H 2018. Ze kan worden samengevat als het verschil tussen

- het IFRS 9-resultaat (zonder toepassing van de overlaybenadering): -22 miljoen euro aan gerealiseerde en niet-gerealiseerde reëlewaardeschommelingen opgenomen in Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening;
- het IAS 39-resultaat: 52 miljoen euro, bestaande uit een netto gerealiseerd resultaat van 64 miljoen euro en een bijzondere waardevermindering van 12 miljoen euro.
- De fiscale impact op de herclassificatie bedraagt -1 miljoen euro.

Meer informatie vindt u onder Belangrijkste grondslagen van de financiële verslaggeving (Toelichting 1.2) verderop in dit verslag.

Vereenvoudigd geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (comprehensive income)

(in miljoenen euro)

	1H 2018	1H 2017	2KW 2018	1KW 2018	2KW 2017
	IFRS 9	IAS 39	IFRS 9	IFRS 9	IAS 39
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1 248	1 485	692	556	855
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	1 248	1 485	692	556	855
OCI - te verwerken in de winst- en verliesrekening	- 241	- 22	- 167	- 75	84
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve voor aandelen	-	- 5	-	-	- 42
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve voor obligaties	-	- 169	-	-	45
Nettomutatie van de herwaarderingsreserve FVOCI schuldinstrumenten	- 138	-	- 105	- 33	-
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve voor andere activa	-	0	-	-	0
Nettowijziging in herwaarderingsreserve FVPL aandelen - overlaybenadering	- 75	-	12	- 88	-
Nettowijziging van de afdekkingsreserve - kasstroomafdekkingen	17	160	- 31	48	80
Nettowijziging van de omrekeningsverschillen	- 136	- 5	- 136	0	- 3
Indekking van een netto-investering in buitenlandse entiteiten	97	0	98	- 1	0
Nettowijziging m.b.t. geassocieerde ondernemingen en joint ventures	- 7	- 2	- 6	0	5
Overige mutaties	0	- 1	0	- 1	- 1
OCI - niet te verwerken in de winst-en-verliesrekening	- 12	27	- 12	0	- 11
Nettowijziging in herwaarderingsreserve FVOCI aandelen	5	-	2	3	-
Nettowijziging van de toegezegdpensioenregelingen	- 19	33	- 16	- 3	- 8
Nettowijziging van het eigen kredietrisico	3	- 5	3	0	- 3
Nettowijziging mbt geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	0	0	0
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	995	1 490	513	482	928
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	994	1 490	513	482	928

Vanaf 2018 wordt de financiële informatie opgesteld in overeenstemming met IFRS 9.

De belangrijkste bewegingen in OCI (6M 2018 tegenover 6M 2017):

- De herwaarderingsreserve (FVOCI schuldinstrumenten) daalde in het eerste halfjaar van 2018 met 138 miljoen euro, negatief beïnvloed door een stijging van de creditspread op Italiaanse staatsobligaties en het effect van de afwikkeling (dit laatste verklaart ook deels de positieve nettowijziging in de afdekkingsreserve (kasstroomafdekking)). In het eerste halfjaar van 2017 bedroeg de nettowijziging in de herwaarderingsreserve (voor verkoop beschikbare financiële activa) - Obligaties en in de afdekkingsreserve (kasstroomafdekking) respectievelijk -169 miljoen euro en +160 miljoen euro. Beide wijzigingen werden vooral verklaard door een stijging van de langetermijnrentes.
- Nettowijziging van de herwaarderingsreserve (FVPL aandelen - overlaybenadering): de -75 miljoen euro in de eerste jaarhelft van 2018 is grotendeels te verklaren door overboekingen naar het nettoresultaat (meerwaarden op desinvesteringen) en in mindere mate door negatieve reële waardeontwikkelingen. In het eerste halfjaar van 2017 werd de nettowijziging in de herwaarderingsreserve (voor verkoop beschikbare financiële activa) - Eigen vermogen van -5 miljoen euro voornamelijk beïnvloed door overboekingen naar het nettoresultaat (meerwaarden op desinvesteringen), gedeeltelijk gecompenseerd door positieve reële waardeontwikkelingen.
- De nettowijziging van de omrekeningsverschillen in het eerste halfjaar van 2018 (-136 miljoen euro) wordt voornamelijk veroorzaakt door de verzwakking van de CZK en HUF. Dat werd ruimschoots gecompenseerd door de afdekking van de netto-investeringen in buitenlandse activiteiten (+97 miljoen euro). Het netto-effect tussen deze twee posten kan voornamelijk worden verklaard door de asymmetrische behandeling van de uitgestelde belastingen (geen belasting op de nettowijziging van de omrekeningsverschillen, terwijl er wel een uitgestelde belasting op de afdekking wordt berekend).

Geconsolideerde balans

		30-06-2018	31-12-2017	01-01-2018
ACTIVA (in miljoenen euro)	Toelichting	IFRS 9	IAS 39	IFRS9
Geldmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere zichtdeposito's bij kredietinstellingen		31 346	29 727	
Financiële activa	4.0	262 170	254 753	253 817
Aangehouden voor handelsdoeleinden	4.0	-	7 431	-
Vanaf eerste opname aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	4.0	-	14 484	-
Voor verkoop beschikbaar	4.0	-	34 156	-
Leningen en vorderingen	4.0	-	167 458	-
Tot einde looptijd aangehouden	4.0	-	30 979	-
Geamortiseerde kostprijs	4.0	220 105	-	210 865
Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de OCI	4.0	18 451	-	19 516
Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	4.0	23 359	-	23 191
Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden	4.0	7 580	-	7 148
Afdekkingsderivaten	4.0	255	245	245
Deel van de herverzekeraar in de technische voorzieningen		131	131	
Reëlewaardeveranderingen van de afgedekte posities bij reëlewaardeafdekking van het renterisico van een portefeuille		- 18	- 78	
Belastingvorderingen		1 739	1 625	
Actuele belastingvorderingen		189	82	
Uitgestelde belastingvorderingen		1 550	1 543	
Vaste activa aangehouden voor verkoop en activa met betrekking tot groepen activa die worden afgestoten		13	21	
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures		201	240	
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen		3 314	3 207	
Goodwill en andere immateriële vaste activa		1 228	1 205	
Overige activa		1 808	1 512	
TOTAAL ACTIVA		301 934	292 342	

VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN (in miljoenen euro)	Toelichting	30-06-2018	31-12-2017	01-01-2018
Financiële verplichtingen	4.0	260 962	251 260	251 260
Geamortiseerde kostprijs	4.0	238 772	227 944	
Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	4.0	21 028	22 032	
waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden	4.0	6 057	6 998	
Afdekkingsderivaten	4.0	1 161	1 284	
Technische voorzieningen vóór herverzekering		18 595	18 641	
Reëlewaardeveranderingen van de afgedekte posities bij reëlewaardeafdekking van het renterisico van een portefeuille		- 127	- 86	
Belastingverplichtingen		409	582	
Actuele belastingverplichtingen		94	148	
Uitgestelde belastingverplichtingen		315	434	
Verplichtingen met betrekking tot groepen activa die worden afgestoten		0	0	
Voorzieningen voor risico's en kosten		312	399	
Overige verplichtingen		2 767	2 743	
TOTAAL VERPLICHTINGEN		282 918	273 540	
Totaal eigen vermogen	5.10	19 016	18 803	
Eigen vermogen van de aandeelhouders	5.10	16 616	17 403	16 657
Additionele tier-1 instrumenten opgenomen in het eigen vermogen	5.10	2 400	1 400	
Minderheidsbelangen		0	0	
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN		301 934	292 342	

Geconsolideerde vermogensmutaties

30-06-2018

In miljoenen euro	Geplaatst en volggestort aandelenkapitaal	Uitgiftepremie	Eigen aandelen	Overgedragen resultaat	Totaal herwaarde- ringsreserves	Eigen vermogen van aandeel- houders	Additionele tier-1 instrumenten opgenomen in eigen vermogen	Belangen van derden	Totaal eigen vermogen
1H 2018 IFRS 9									
Saldo aan het einde van het vorige jaar	1 456	5 467	- 5	10 101	383	17 403	1 400	0	18 803
Invloed gerelateerd aan IFRS 9	0	0	0	- 247	- 499	- 746	0	0	- 746
Saldo aan het begin van het jaar (01-01-2018) na impact van IFRS 9	1 456	5 467	- 5	9 854	- 116	16 657	1 400	0	18 057
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	1 248	0	1 248	0	0	1 248
OCI in eigen vermogen over de periode	0	0	0	0	- 253	- 253	0	0	- 253
Subtotaal	0	0	0	1 247	- 253	994	0	0	995
Dividenden	0	0	0	- 838	0	- 838	0	0	- 838
Couponbetaling additioneel tier-1-instrument	0	0	0	- 28	0	- 28	0	0	- 28
Overboeking van reserve naar ingehouden winst bij realisatie	0	0	0	- 7	0	- 7	0	0	- 7
Uitgifte van additioneel tier-1 instrument opgenomen in eigen vermogen	0	0	0	- 5	0	- 5	1 000	0	995
Inkoop van eigen aandelen	0	0	- 159	0	0	- 159	0	0	- 159
Totaal wijzigingen	0	0	- 159	371	- 253	- 41	1 000	0	959
Saldo aan het einde van de periode	1 456	5 467	- 163	10 225	- 369	16 616	2 400	0	19 016
waarvan gerelateerd aan de vermogensmutatiemethode					20	20			20

In miljoenen euro	Herwaarde- ringsreserves voor verkoop beschikbare financiële activa	Herwaarde- ringsreserve FVOCI schuldinstrumen- ten	Herwaarde- ringsreserve FVPL aandelen - overlay- benadering	Herwaarde- ringsreserve FVOCI aandelen	Afdekkings- reserve - kasstroom- afdekkingen	Omrekenings- verschillen	Afdekking van een netto- investering in buitenlandse entiteit	Wijziging in toegezegd- pensioen- regelingen	Eigen kredietrisico (via eigen vermogen)	Totaal herwaarde- ringsreserves
1H 2018 IFRS 9										
Saldo aan het einde van het vorige jaar	1 751	0	0	0	- 1 339	- 11	45	- 52	- 10	383
Invloed gerelateerd aan IFRS 9	- 1 751	837	387	29	0		0		0	- 499
Saldo aan het begin van het jaar (01-01-2018) na impact van IFRS 9	0	837	387	29	- 1 339	- 11	45	- 52	- 10	- 116
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OCI in eigen vermogen over de periode	0	- 141	- 75	4	17	- 140	97	- 19	3	- 253
Subtotaal	0	- 141	- 75	4	17	- 140	97	- 19	3	- 253
Dividenden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Couponbetaling additioneel tier-1-instrument	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overboeking van reserve naar ingehouden winst bij realisatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgifte van additioneel tier-1 instrument opgenomen in eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkoop van eigen aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal wijzigingen	0	- 141	- 75	4	17	- 140	97	- 19	3	- 253
Saldo aan het einde van de periode	0	696	312	33	- 1 321	- 151	142	- 71	- 8	- 369
waarvan gerelateerd aan de vermogensmutatiemethode	0	7	0	1	0	12	0	0	0	20

30-06-2017

	Geplaatst en volgestort aandelenkapitaal	Uitgiftepremie	Eigen aandelen	Overgedragen resultaat	Herwaarde- ringsreserves (voor verkoop beschikbare financiële activa)	Afdekkings- reserve (kasstroom- afdekkingen)	Omrekenings- verschillen	Wijziging in toegezegd- pensioen- regelingen	Eigen kredietrisico (via eigen vermogen)	Totaal herwaarde- ringsreserves	Eigen vermogen van aandeel- houders	Additionele tier- 1 instrument opgenomen in eigen vermogen	Belangen van derden	Totaal eigen vermogen
1H 2017 IAS 39														
Saldo aan het einde van het vorige jaar	1 455	5 453	0	8 751	1 756	-1 347	31	- 138	- 4	298	15 957	1 400	0	17 357
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	1 485	0	0	0	0	0	0	1 485	0	0	1 485
OCI in eigen vermogen over de periode	0	0	0	- 1	- 181	160	- 1	33	- 5	6	5	0	0	5
Subtotaal	0	0	0	1 484	- 181	160	- 1	33	- 5	6	1 490	0	0	1 490
Dividenden	0	0	0	- 753	0	0	0	0	0	0	- 753	0	0	- 753
Couponbetaling additionele tier-1-instrumenten	0	0	0	- 26	0	0	0	0	0	0	- 26	0	0	- 26
Inkoop van eigen aandelen	0	0	- 2	0	0	0	0	0	0	0	- 2	0	0	- 2
Totaal wijzigingen	0	0	- 2	705	- 181	160	- 1	33	- 5	6	708	0	0	708
Saldo aan het einde van de periode	1 455	5 453	- 2	9 456	1 575	-1 187	30	- 105	- 10	303	16 665	1 400	0	18 065
waarvan herwaarderingsreserve voor aandelen					485									
waarvan herwaarderingsreserve voor obligaties					1 090									
waarvan gerelateerd aan de vermogensmutatiemethode					19	0	11	0	0	30	30			30

Dividend met betrekking tot 2017: in overeenstemming met ons dividendbeleid betaalden we een interimdividend van 1 euro per aandeel (in totaal 418 miljoen euro) als voorschot op het totale dividend (reeds afgetrokken van de ingehouden winst in 2017).

Daarnaast heeft de Raad van Bestuur voor 2017 aan de Algemene Vergadering een slotdividend van 2 euro per aandeel voorgesteld (in totaal werd 837 miljoen euro afgetrokken van de ingehouden winst in het tweede kwartaal van 2018. De Algemene Vergadering heeft dat goedgekeurd op 3 mei 2018.

Ook een terugkoop van 2,7 miljoen aandelen (ongeveer 0,2 miljard euro) werd voorgesteld aan en goedgekeurd door de Algemene Vergadering op 3 mei 2018 (dat betekent een uitkeringsratio van 59%, inclusief het totale dividend, additional tier 1-coupon en terugkoop van de aandelen).

Op 30 juni 2018 (gebaseerd op waardedatum) waren 2.380.929 aandelen terug gekocht onder het terugkoop programma voor een totaal bedrag van 160 miljoen euro. Tot en met 3 juli 2018 werden in totaal 2.700.000 eigen aandelen ingekocht voor een totaal bedrag van 181 miljoen euro.

Meer informatie vindt u onder 'Eigen vermogen van de aandeelhouders en AT1 instrumenten' (Toelichting 5.10) verderop in dit verslag.

Vereenvoudigd geconsolideerd kasstroomoverzicht

In miljoenen euro	1H 2018 IFRS 9	1H 2017 IAS 39
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	40 413	26 747
Nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten	2 885	13 451
Nettokasstromen uit of aangewend bij investeringsactiviteiten	2 314	2 490
Nettokasstromen uit of aangewend bij financieringsactiviteiten	578	- 337
Gevolgen van wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten	- 400	330
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	45 791	42 681

De positieve nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten in het eerste halfjaar van 2018 omvat voornamelijk gerealiseerd resultaat en lager uistaande schuldinstrumenten tegen reële waarde via OCI (versus jaareinde 2017). De positieve nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten in 1H 2017 is hoofdzakelijk door hogere deposito's (versus jaareinde 2016).

De nettokasstromen uit financieringsactiviteiten in het eerste halfjaar van 2018 omvat

- de call door KBC Bank van de in januari 2013 uitgegeven contingent capital note (CoCo) van 1 miljard USD en een dividenduitkering van 837 miljoen euro
- maar dat werd meer dan gecompenseerd door de uitgifte van gedekte obligaties voor 750 miljoen euro
- de uitgifte van een groene obligatielening voor 500 miljoen euro (zie voor meer informatie 'Financiële instrumenten volgens portefeuille en product' (toelichting 4.1) verderop in dit rapport)
- de uitgifte van Additional tier 1-instrumenten opgenomen in het eigen vermogen voor 1 miljard euro (voor meer informatie zie 'Eigen vermogen van de aandeelhouders en AT1- instrumenten' (toelichting 5.10) verderop in dit rapport).

Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving

Verklaring van overeenstemming (toelichting 1.1 in de jaarrekening 2017)

Het verkorte tussentijdse financiële verslag van de KBC-groep over het tweede kwartaal en eerste halfjaar dat eindigde op 30 juni 2018 is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, 'Tussentijdse financiële verslaggeving'. Het verkorte tussentijdse financiële verslag moet worden gelezen samen met de jaarrekening voor het boekjaar dat eindigde op 31 december 2017, die is opgesteld volgens de International Financial Reporting Standards, zoals goedgekeurd voor toepassing in de EU ('endorsed IFRS').

De volgende IFRS-normen werden van kracht op 1 januari 2018 en werden toegepast in deze rapportering:

- IFRS 9
 - o IFRS 9 (Financiële instrumenten) met betrekking tot de classificatie en de waardering van financiële instrumenten is van kracht sinds 1 januari 2018 en vervangt IAS 39 (Financiële instrumenten: opname en waardering). KBC past IFRS 9 ook toe op zijn verzekeringsentiteiten en maakt dus geen gebruik van de mogelijkheid die de IAS Board biedt om de invoering van IFRS 9 tijdelijk uit te stellen voor zijn verzekeringsentiteiten.
 - o Classificatie en waardering: voor financiële activa is de classificatie en waardering volgens IFRS 9 afhankelijk van het specifieke bedrijfsmodel en de kenmerken van de contractuele kasstromen van het instrument. Voor niet voor handelsdoeleinden bestemde eigenvermogensinstrumenten in onze

verzekeringsactiviteiten, past KBC de *overlay*benadering toe voor in aanmerking komende eigenvermogensinstrumenten (hetgeen een consistente behandeling reflecteert zoals onder IAS 39). De IASB stelt de *overlay*benadering ter beschikking om tijdens de overgangsperiode tussen de invoering van IFRS 9 en die van IFRS 17 te verzekeren dat er een *level playing field* is met andere verzekeraars en bank-verzekeraars.

- o Waardeverminderingen op financiële instrumenten: financiële instrumenten die onderhevig zijn aan waardeverminderingen worden ingedeeld in drie categorieën, namelijk: *Stage* (of stap) 1: *performing*; *Stage* 2: *underperforming* (waarbij verwachte kredietverliezen over de volledige resterende looptijd berekend moeten worden) en *Stage* 3: *non-performing of impaired*. KBC heeft gedragslijnen en procedures opgemaakt om op het einde van elke verslagperiode te beoordelen of het kredietrisico aanzienlijk is gestegen en of daarom *staging* nodig is, d.i. overgaan van een *stage* (stap) naar een andere. Voor de kredietportefeuille gebeurt die overgang naar een volgende *stage* volgens een meervoudige benadering op basis van een interne kredietrating, kredietherstructureringsmaatregelen, collectieve beoordeling en dagen achterstalligheid. Voor de beleggingsportefeuille wordt een gelijkaardige meervoudige benadering gebruikt, behalve dat KBC gebruikmaakt van de vrijstelling met betrekking tot laag kredietrisico. Dat betekent dat ervan wordt uitgegaan dat alle obligaties met *investment grade*-rating in *stage* 1 zitten, tenzij een van de andere factoren iets anders aangeeft. Voor de *stages* 1 en 2 boekte KBC op grond van IAS 39 al *incurred but not reported* (IBNR)-waardeverminderingen, die worden beïnvloed door *emergence* periodes. Onder IFRS 9 worden de waardeverminderingen op financiële activa berekend op basis van het verwachte kredietverlies over 12 maanden voor *stage* 1 en op basis van het verwachte kredietverlies over de resterende looptijd voor *stage* 2. Bij zowel de criteria voor de bepaling van de *stages* als de meting van het verwachte kredietverlies wordt rekening gehouden met toekomstgerichte informatie. Diverse macro-economische factoren worden in overweging genomen en KBC gebruikt drie scenario's om een reeks van mogelijke uitkomsten te beoordelen.
 - o Afdekkingstransacties: KBC gebruikt de optie om afdekkingstransacties volgens IAS 39 te blijven toepassen en wacht de verdere ontwikkelingen betreffende *macro hedging* bij de IASB af.
 - o Door de toepassing van IFRS 9 zijn de winst-en-verliesrekening, de balans, het overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en de vermogensmutaties, net zoals de Toelichtingen aanzienlijk veranderd. KBC heeft ervoor gekozen gebruik te maken van de overgangsmaatregelen voor vergelijkende informatie. De grondslagen van de financiële verslaggeving in Toelichting 1.2 zijn aangepast en IFRS 9 is erin opgenomen. Voor de grondslagen van de financiële verslaggeving die van toepassing zijn op de vergelijkende cijfers, verwijzen we naar de jaarrekening van de groep per 31 december 2017. De informatie over de overgang is opgenomen in Toelichting 1.4 en waar nodig wordt bijkomende uitleg gegeven in de toelichtingen.
 - o Voor financiële verplichtingen werden de delen van IFRS 9 die betrekking hebben op de voorstelling van winsten en verliezen als gevolg van eigen kredietrisico voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening vervroegd toegepast met ingang van 1 januari 2017.
 - o Gewijzigde voorstelling van geprorateerde rente voor valutaderivaten, die is verplaatst van Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar Nettorente-inkomsten. Die nieuwe voorstelling hangt samen met IFRS 9 als gevolg van een beslissing van het IFRIC (International Financial Reporting Interpretation Committee) van 20 november 2017. De nieuwe voorstelling vermijdt een vertekend beeld, omdat de geprorateerde rente van de onderliggende transactie ook wordt opgenomen onder Nettorente-inkomsten. De invloed ervan bedraagt 56 miljoen euro in 1kw 2017, 66 miljoen euro in 2kw 2017, 75 miljoen euro in 3kw 2017, 108 miljoen euro in 4kw 2017 en een totaal van 305 miljoen euro in 2017.
 - o KBC past geen overgangsmaatregelen toe voor de invloed van IFRS 9 op het kapitaal, omdat het volledige transparantie wil bieden. Bijgevolg geven het eigen vermogen, het kapitaal en de *leverage ratio* de volledige invloed van IFRS 9 weer.
- IFRS 15 (Opbrengsten van contracten met klanten) geeft richtlijnen over de verantwoording van opbrengsten. KBC heeft de betreffende contracten geïdentificeerd en ze beoordeeld tegenover het nieuwe model voor de verantwoording van opbrengsten volgens het vijfstappenplan. De focus lag vooral op (i) de vaststelling van de prestatieverplichtingen en (ii) de variabele vergoeding van enkele vermogensbeheerovereenkomsten. De nieuwe vereisten hadden geen belangrijke invloed op de opbrengstenverantwoording van KBC.

Ook de volgende wijziging in de voorstelling en de grondslagen van de financiële verslaggeving wordt toegepast in 2018:

- o Een gewijzigde voorstelling van Netwerkinkomsten, die worden verplaatst van Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar Nettoprovisie-inkomsten. Netwerkinkomsten zijn inkomsten uit marges op valutatransacties (in verband met betalingen, kredieten, deposito's, beleggingen) die zijn uitgevoerd door het netwerk (kantoren, online) voor klanten. De nieuwe voorstelling geeft een betrouwbaarder beeld, omdat Netwerkinkomsten inkomsten uit marges weergeeft die kunnen worden beschouwd als een onderdeel van de beleggings- en betalingsactiviteit, waarvoor een vergoeding verschuldigd is. De jaarrekening werd niet retroactief aangepast volgens IAS 8, omdat de invloed erop als onbelangrijk wordt beschouwd (een eenmalige invloed van 25 miljoen euro in 1 KW 2018 en 24 miljoen euro in 2 KW 2018).

De volgende IFRS-normen werden gepubliceerd, maar zijn nog niet van kracht in 2018. KBC zal die normen toepassen zodra dat verplicht wordt.

- IFRS 16:
 - o In januari 2016 publiceerde de IASB IFRS 16 (Leases), die in werking treedt op 1 januari 2019. De nieuwe standaard verandert niet veel aan de boekhoudkundige verwerking van leasing voor leaseverstrekkers en dus zullen de boekhoudkundige gevolgen naar verwachting beperkt zijn voor KBC (omdat KBC voornamelijk optreedt als leaseverstrekker en niet als leasingnemer). Een huidige inschatting van de toename van het balanstotaal als gevolg van het optreden van KBC als leaseverstrekker wordt geschat op 0,4 miljard euro. Er wordt geen impact verwacht op het eigen vermogen als gevolg van FTA en de toekomstige impact op de winst- en verliesrekening wordt als beperkt ingeschat.
- IFRS 17
 - o In mei 2017 publiceerde de IASB IFRS 17 (Verzekeringscontracten), een omvattende nieuwe boekhoudnorm voor verzekeringscontracten die de grondslagen bevat voor opname en waardering, voorstelling en informatieverschaffing. Zodra IFRS 17 van kracht is, zal hij IFRS 4 (Verzekeringscontracten) vervangen, die werd gepubliceerd in 2005. IFRS 17 geldt voor alle types verzekeringscontracten (leven, schade, directe verzekering, herverzekering), ongeacht het type entiteiten waardoor ze worden uitgegeven, en voor bepaalde garanties en financiële instrumenten met discretionaire winstdeling. Daarop zullen enkele uitzonderingen gelden. De algemene doelstelling van IFRS 17 is een boekhoudkundig model voor verzekeringscontracten te bieden dat nuttiger en consistent is voor verzekeraars. In tegenstelling tot de verplichtingen van IFRS 4, die grotendeels gebaseerd zijn op grandfathering van de vroegere lokale grondslagen van de financiële verslaggeving, biedt IFRS 17 een compleet model voor verzekeringscontracten dat alle relevante boekhoudkundige aspecten omvat. De kern van IFRS 17 is het algemene model, aangevuld met een specifieke aanpassing voor contracten met directe winstdeling (de variabelevergoedingsaanpak) en een vereenvoudigde aanpak (de premie-allocatieaanpak) vooral voor contracten met een korte looptijd. IFRS 17 zal gelden voor de verslagperiodes die beginnen op of na 1 januari 2021 (onder voorbehoud van goedkeuring door de EU), en vergelijkende cijfers zijn vereist. Een impactstudie maakt deel uit van het IFRS 17-project dat momenteel loopt in KBC.
- Overige
 - o De IASB heeft enkele beperkte aanpassingen aan bestaande IFRS-normen gepubliceerd. Ze zullen worden toegepast zodra dat verplicht is, maar hun impact wordt momenteel als verwaarloosbaar ingeschat.

Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving (toelichting 1.2 in de jaarrekening 2017)

De belangrijkste grondslagen van de financiële verslaggeving werden aangepast om rekening te houden met IFRS 9. Voor een overzicht van de nieuwe grondslagen van financiële verslaggeving, zie de Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS van 1KW 2018 van pagina 20 tot 41.

Informatie over de overgang naar IFRS 9 (toelichting 1.4)

Vanaf 1 januari 2018 wordt de geconsolideerde jaarrekening opgesteld conform IFRS 9. KBC heeft ervoor gekozen gebruik te maken van de overgangsmaatregelen voor vergelijkende informatie.

De totale impact van de eerste toepassing van de overgang van IAS 39 naar IFRS 9 op 1 januari 2018, inclusief enerzijds de impact van financiële activa en anderzijds provisies, is een daling van het eigen vermogen voor een bedrag van -949 miljoen euro voor belastingen (-746 miljoen euro na belastingen), opgesplitst tussen:

- een impact door classificatie en waardering van -661 miljoen euro voor belastingen, voornamelijk door een daling van de OCI-reserves (niet-gerealiseerde resultaten erkend in eigen vermogen), en
- een stijging van de bijzondere waardeverminderingen en provisies voor een bedrag van -288 miljoen euro voor belastingen.

Voor meer detail over de overgang naar IFRS9 zie de Gecosolideerde financiële staten volgens IFRS van 1KW 2018 (pagina's 42 tot 45).

Toelichting bij de segmentinformatie

Rapportering volgens de managementstructuur van de groep (toelichting 2.2 in de jaarrekening 2017)

Voor een beschrijving van de managementstructuur en gerelateerde rapporteringspresentatie verwijzen we naar toelichting 2.1 van de jaarrekening 2017.

In miljoenen euro	Divisie Internationale							Groeps- center	KBC Groep
	Divisie België	Divisie Tsjechië	Divisie Markten	waarvan: Hongarije	waarvan: Slovakije	waarvan: Bulgarije	waarvan: Ierland		
1H 2018 IFRS 9									
Nettorente-inkomsten	1 291	489	449	120	104	76	148	13	2 242
Verzekeringen Niet-leven vóór herverzekering	247	51	57	21	12	25	0	9	364
Verdiende premies Niet-leven	524	119	121	53	19	48	0	7	770
Technische lasten Niet-leven	- 277	- 68	- 63	- 33	- 8	- 23	0	2	- 406
Verzekeringen Leven vóór herverzekering	- 49	29	15	5	6	4	0	0	- 5
Verdiende premies Leven	485	118	49	8	27	13	0	- 1	651
Technische lasten Leven	- 534	- 89	- 34	- 4	- 21	- 9	0	0	- 656
Nettore resultaat uit afgestane herverzekering	- 12	- 5	- 7	- 1	- 1	- 4	0	1	- 23
Dividendinkomsten	50	0	0	0	0	0	0	5	55
Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	87	48	42	33	3	6	0	- 27	150
Netto gerealiseerd resultaat van schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking via OCI	0	0	1	0	0	1	0	8	9
Nettoprovisieinkomsten	620	131	141	97	28	16	- 1	- 3	889
Overige netto-opbrengsten	108	7	16	14	4	- 1	0	- 37	94
TOTALE OPBRENGSTEN	2 342	751	714	288	156	122	148	- 32	3 775
Exploitatiekosten	- 1 384	- 362	- 462	- 183	- 102	- 77	- 100	- 50	- 2 257
Bijzondere waardeverminderingen	- 40	- 16	94	7	0	6	81	20	58
Op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde via OCI	- 40	3	100	7	0	12	81	20	84
Op goodwill	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Op overige	0	- 19	- 6	0	0	- 6	- 1	0	- 26
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	- 5	12	3	0	0	1	0	0	10
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	913	385	349	113	54	52	129	- 62	1 585
Belastingen	- 232	- 69	- 50	- 16	- 12	- 5	- 16	14	- 337
RESULTAAT NA BELASTINGEN	680	316	299	96	42	47	113	- 48	1 248
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTORESULTAAT	680	316	299	96	42	47	113	- 48	1 248
1H 2017 IAS 39									
Nettorente-inkomsten	1 236	436	384	118	106	24	135	- 3	2 052
Verzekeringen Niet-leven vóór herverzekering	274	40	48	18	12	18	0	4	366
Verdiende premies Niet-leven	514	101	110	48	17	45	0	4	729
Technische lasten Niet-leven	- 240	- 61	- 62	- 30	- 5	- 27	0	0	- 363
Verzekeringen Leven vóór herverzekering	- 87	23	12	3	6	2	0	0	- 52
Verdiende premies Leven	440	95	44	8	26	10	0	0	579
Technische lasten Leven	- 527	- 73	- 32	- 5	- 19	- 8	0	1	- 631
Nettore resultaat uit afgestane herverzekering	- 9	- 4	- 2	- 1	- 1	0	0	1	- 13
Dividendinkomsten	36	0	0	0	0	0	0	8	44
Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	284	115	48	33	9	1	5	- 7	439
Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare financiële activa	55	17	2	2	0	1	0	23	97
Nettoprovisieinkomsten	677	95	102	77	25	- 3	0	- 4	869
Overige netto-opbrengsten	85	31	5	0	4	1	0	3	124
TOTALE OPBRENGSTEN	2 550	753	598	251	163	43	139	25	3 926
Exploitatiekosten	- 1 366	- 316	- 395	- 178	- 100	- 29	- 87	- 62	- 2 139
Bijzondere waardeverminderingen	- 58	- 10	139	9	- 3	- 4	137	- 7	64
Op leningen en vorderingen	- 54	- 6	140	10	- 2	- 4	137	- 7	72
Op voor verkoop beschikbare financiële activa	- 3	0	0	0	0	0	0	0	- 3
Op goodwill	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Op overige	- 1	- 3	- 1	- 1	0	0	0	0	- 5
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	- 4	10	2	0	0	0	0	0	8
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	1 121	437	344	82	60	10	189	- 44	1 858
Belastingen	- 336	- 73	- 53	- 14	- 14	- 1	- 24	89	- 373
RESULTAAT NA BELASTINGEN	785	364	292	68	47	9	166	45	1 485
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTORESULTAAT	785	364	292	68	47	9	166	45	1 485

Overige toelichtingen

Nettorente-inkomsten (toelichting 3.1 in de jaarrekening 2017)

	1H 2018	1H 2017	2KW 2018	1KW 2018	2KW 2017
In miljoenen euro	IFRS 9	IAS 39	IFRS 9	IFRS 9	IAS 39
Totaal	2 242	2 052	1 117	1 125	1 028
Rente-inkomsten	3 394	3 142	1 712	1 682	1 566
Rente-inkomsten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet					
Leningen en vorderingen	-	1 878	-	-	957
Tot einde looptijd aangehouden activa	-	438	-	-	203
Financiële activa aan geamortiseerde kostprijs	2 568	-	1 286	1 282	-
Voor verkoop beschikbare activa	-	327	-	-	161
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI	198	-	97	100	-
Afdekkingsderivaten	171	127	121	50	59
Overige activa niet gewaardeerd tegen reële waarde	38	75	19	19	42
Rente-inkomsten op andere financiële instrumenten					
Financiële activa verplicht aan reële waarde andere dan aangehouden voor handelsdoeleinden	4	0	2	2	0
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	416	295	187	229	143
<i>waarvan economische afdekkingen</i>	403	284	180	223	137
Overige financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	0	3	0	0	1
Rentelasten	-1 153	-1 090	- 595	- 557	- 538
Rentelasten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet					
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	- 518	- 465	- 263	- 255	- 237
Afdekkingsderivaten	- 266	- 232	- 164	- 103	- 107
Overige	- 60	- 39	- 31	- 30	- 22
Rentelasten op andere financiële instrumenten					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	- 292	- 334	- 130	- 161	- 163
<i>waarvan economische afdekkingen</i>	- 277	- 325	- 124	- 154	- 159
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	- 13	- 16	- 7	- 6	- 8
Nettorentelasten op toegezegdpensioenregelingen	- 3	- 4	- 1	- 1	- 2

Gewijzigde voorstelling van geprorateerde rente voor valutaderivaten: voor meer informatie zie deel 'Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving' (toelichting 1.1).

Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (toelichting 3.3 in de jaarrekening 2017)

Vanaf 2018 wordt de financiële informatie opgesteld in overeenstemming met IFRS 9. Op de aandelen aangehouden door de verzekeringsondernemingen wordt de overlaybenadering toegepast. Meer informatie vindt u onder Belangrijkste grondslagen van de financiële verslaggeving (Toelichting 1.2).

Het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening lag in het tweede kwartaal van 2018 41 miljoen euro lager dan in het eerste kwartaal van 2018. De daling ten opzichte van het vorige kwartaal is toe te schrijven aan:

- negatieve MTM ALM derivaten in het tweede kwartaal van 2018 tegenover licht positieve MTM ALM derivaten in het eerste kwartaal van 2018,
- meer negatieve marktwaardeaanpassingen in het tweede kwartaal van 2018
- lagere dealingroominkomsten in Tsjechië,
- gedeeltelijk gecompenseerd door hogere resultaten van de overlaybenadering aandelen verzekeringen.

Tegenover het tweede kwartaal van 2017 ligt het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening in het tweede kwartaal van 2018 194 miljoen euro lager. Dat is grotendeels te verklaren door:

- Een gewijzigde voorstelling :
 - o de geprorateerde rente voor valutaderivaten: is verplaatst van Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar Nettorente-inkomsten voor een bedrag van 66 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2017 (meer informatie in de Verklaring van overeenstemming (toelichting 1.1)).
 - o met betrekking tot de Netwerkinkomsten: worden verplaatst van Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar Nettoprovisie-inkomsten voor een bedrag van 24 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2017 (meer informatie in de Verklaring van overeenstemming (toelichting 1.1)).
 - o met betrekking tot de Overlaybenadering aandelen verzekeringen: vanaf 2018 omvat het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening het netto gerealiseerde resultaat en bijzondere waardeverminderingen op aandelen aangehouden door de verzekeraars (+21 miljoen euro in het tweede kwartaal van 2017).
- Laten we die posten buiten beschouwing, dan ligt het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening in het tweede kwartaal van 2018 126 miljoen euro lager dan in het tweede kwartaal van 2017. Dat is voornamelijk toe te schrijven aan :
 - o Negatieve MTM ALM derivatives in het tweede kwartaal van 2018 tegenover zeer hoge MTM ALM derivaten in het tweede kwartaal van 2017 (vooral ingevolge vernauwing van de CZK/EUR spread)
 - o Lagere dealingroominkomsten in Tsjechië en in mindere mate in België
 - o Gedeeltelijk gecompenseerd door hogere resultaten van de overlaybenadering aandelen verzekeringen.

Het resultaat uit financiële instrumenten met verwerking van waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening in de eerste jaarthelft van 2018 ligt 289 miljoen euro hoger/lager in vergelijking met de eerste jaarthelft van 2017, wat grotendeels te verklaren is door :

- Een gewijzigde voorstelling :
 - o verplaatsing van de geprorateerde rente voor valutaderivaten (122 miljoen euro in de eerste jaarthelft van 2017) en Netwerkinkomsten (48 miljoen euro in de eerste jaarthelft van 2017),
 - o gedeeltelijk gecompenseerd door omvatting van de resultaten van de Overlaybenadering aandelen verzekeringen in resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (40 miljoen euro in de eerste jaarthelft van 2017).
- Laten we die posten buiten beschouwing, dan ligt het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening in de eerste jaarthelft van 2018 159 miljoen euro lager dan in de eerste jaarthelft van 2017. Dat is voornamelijk toe te schrijven aan :
 - o negatieve MTM ALM derivaten in de eerste jaarthelft van 2018 tegenover zeer hoge positieve MTM ALM derivaten in de eerste jaarthelft van 2017 (vooral ingevolge vernauwing van de CZK/EUR spread in 1H 2017)
 - o lagere dealingroominkomsten in Tsjechië en in België
 - o negatieve marktwaardeaanpassingen in de eerste jaarthelft van 2018 tegenover positieve marktwaardeaanpassingen in de eerste helft van 2017,
 - o gedeeltelijk gecompenseerd door hogere resultaten van de overlaybenadering aandelen verzekeringen.

Nettoprovisie-inkomsten (toelichting 3.5 in de jaarrekening 2017)

in miljoenen euro	1H 2018	1H 2017	2KW 2018	1KW 2018	2KW 2017
Totaal	889	869	438	450	430
Ontvangen provisies	1 247	1 368	600	648	748
Betaalde provisies	- 359	- 499	- 161	- 197	- 318
Opdeling per type					
Vermogensbeheerdiensten	580	637	281	299	314
Ontvangen provisies	607	664	295	313	331
Betaalde provisies	- 27	- 28	- 14	- 14	- 18
Bankdiensten	439	374	223	215	190
Ontvangen provisies	606	675	288	318	407
Betaalde provisies	- 167	- 301	- 65	- 102	- 217
Distributie	- 130	- 141	- 66	- 64	- 73
Ontvangen provisies	34	29	17	17	10
Betaalde provisies	- 164	- 170	- 83	- 81	- 83

Een gewijzigde voorstelling van Netwerkinkomsten, die worden verplaatst van Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar Nettoprovisie-inkomsten. Netwerkinkomsten zijn inkomsten uit marges op valutatransacties (in verband met betalingen, kredieten, deposito's, beleggingen) die zijn uitgevoerd door het netwerk (kantoren, online) voor klanten. De nieuwe voorstelling geeft een betrouwbaarder beeld, omdat Netwerkinkomsten inkomsten uit marges weergeeft die kunnen worden beschouwd als een onderdeel van de beleggings- en betalingsactiviteit, waarvoor een vergoeding verschuldigd is. De jaarrekening werd niet retroactief aangepast volgens IAS 8, omdat de invloed erop als onbelangrijk wordt beschouwd (een eenmalige invloed van 25 miljoen euro vóór belastingen in het eerste kwartaal 2018 en 24 miljoen euro in het tweede kwartaal 2018, voor belastingen. Voor de eerste jaarhelft 2018 bedragen de Netwerkinkomsten 49 miljoen euro, voor belastingen).

De substantiële toename in 2KW 2017 van zowel de ontvangen als de betaalde provisies met betrekking tot bankdiensten is gerelateerd aan stocklending: de ontvangen provisies bevatten ontvangen dividenden op ontleend aandelen, terwijl de betaalde provisies de transfer van deze dividenden naar de uitlener van deze aandelen bevat. Deze bedragen werden genot in 2018.

Vanaf 2018 wordt de financiële informatie opgesteld in overeenstemming met IFRS 9, maar heeft dat geen invloed op de nettoprovisie-inkomsten. De invloed van de toepassing van IFRS 15 is verwaarloosbaar.

Overige netto-inkomsten (toelichting 3.6 in de jaarrekening 2017)

in miljoenen euro	1H 2018 IFRS 9	1H 2017 IAS 39	2KW 2018 IFRS 9	1KW 2018 IFRS 9	2KW 2017 IAS 39
Totaal	94	124	23	71	47
Waarvan meer-of minderwaarden als gevolg van					
De verkoop van leningen en vorderingen	-	2	-	-	0
De verkoop van tot einde looptijd aangehouden activa	-	2	-	-	- 4
De verkoop van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	11	-	11	1	-
De verkoop van financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	0	0	0
Andere:	83	120	12	70	51
Inkomsten uit leasingactiviteiten, KBC Lease-groep	35	40	17	17	20
Inkomsten van Groep VAB	30	36	15	15	18
Vereffening oud juridisch dossier	- 20	14	- 38	18	0

Note : vereffening van oude juridische dossiers, geboekt in Groepscenter (in het eerste en tweede kwartaal van 2018) en Tsjechië (14 miljoen euro in het eerste kwartaal van 2017).

Verzekeringsresultaten (toelichting 3.7.1 in de jaarrekening 2017)

In miljoenen euro	Leven	Niet-leven	Niet-technische rekening	Totaal
1H 2018 IFRS 9				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	652	780		1 432
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 657	- 406		- 1 063
Nettoprovisie-inkomsten	- 11	- 151		- 162
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	0	- 23		- 23
Algemene beheerskosten	- 82	- 125	- 1	- 209
Interne schaderegelingskosten	- 4	- 29		- 33
Indirecte acquisitiekosten	- 17	- 37		- 54
Administratiekosten	- 61	- 59		- 120
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 1	- 1
Technisch resultaat	- 99	75	- 1	- 25
Nettorente-inkomsten			252	252
Netto dividendinkomsten			35	35
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening			62	62
Netto gerealiseerd resultaat van FVOCI-activa			1	1
Overige netto-inkomsten			2	2
Bijzondere waardeverminderingen			1	1
Toewijzing aan de technische rekeningen	287	41	- 328	0
Technisch-financieel resultaat	188	116	24	330
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures			2	2
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	188	116	26	332
Belastingen				- 75
RESULTAAT NA BELASTINGEN				257
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen				0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij				257

1H 2017 IAS 39				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	580	740		1 320
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 632	- 363		- 995
Nettoprovisie-inkomsten	- 3	- 142		- 145
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 1	- 13		- 14
Algemene beheerskosten	- 77	- 122	- 1	- 201
Interne schaderegelingskosten	- 4	- 28		- 32
Indirecte acquisitiekosten	- 16	- 40		- 55
Administratiekosten	- 57	- 55		- 112
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 1	- 1
Technisch resultaat	- 132	99	- 1	- 35
Nettorente-inkomsten			284	284
Netto dividendinkomsten			27	27
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening			- 6	- 6
Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare financiële activa			47	47
Overige netto-inkomsten			- 8	- 8
Bijzondere waardeverminderingen			- 4	- 4
Toewijzing aan de technische rekeningen	276	43	- 319	0
Technisch-financieel resultaat	143	142	21	306
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures			2	2
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	143	142	23	308
Belastingen				- 85
RESULTAAT NA BELASTINGEN				223
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen				0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij				223

Opmerking: cijfers m.b.t. de verdiende premies bevatten niet de beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling, die ruwweg overeenkomen met de 'unit-linked' producten. De cijfers zijn vóór eliminatie van transacties tussen de bank- en verzekeringsentiteiten van de groep (meer informatie vindt u in het jaarverslag over 2017).

Vanaf 2018 wordt de financiële informatie opgesteld in overeenstemming met IFRS 9. Op de aandelen aangehouden door de verzekeringsondernemingen wordt de overlaybenadering toegepast. Meer informatie vindt u onder Belangrijkste grondslagen van de financiële verslaggeving (Toelichting 1.2) en in de commentaar onder de winst-en-verliesrekening.

Door de toepassing van de overlaybenadering zal de invloed van aandelen op het nettoresultaat volgens IAS 39 of IFRS 9 dezelfde zijn. Volgens IAS 39 werden de opbrengsten uit verkoop evenwel opgenomen onder Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare financiële activa en de bijzondere waardeverminderingen op die aandelen werden

opgenomen in Bijzondere waardeverminderingen. Volgens IFRS 9, met de overlaybenadering, worden die invloeden opgenomen in Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Het technisch resultaat schadeverzekeringen werd negatief beïnvloed door de stormen in België in januari 2018 voor een bedrag van ongeveer -35 miljoen euro (voor belastingen; geen invloed van herverzekering).

Exploitatiekosten – winst-en-verliesrekening (toelichting 3.8 in de jaarrekening 2017)

Vanaf 2018 wordt de financiële informatie opgesteld in overeenstemming met IFRS 9. Dat heeft evenwel geen invloed op de exploitatiekosten..

De exploitatiekosten voor het tweede kwartaal 2018 bevatten 24 miljoen euro gerelateerd aan banken- (en verzekerings-) heffingen (371 miljoen euro in 1KW 2018; 19 miljoen euro in 2KW 2017; 395 miljoen euro in 1H 2018 en 380 miljoen euro in 1H 2017). Het gevolg van de toepassing van IFRIC 21 (Heffingen) is dat bepaalde heffingen op voorhand geboekt worden in het eerste kwartaal.

Bijzondere waardeverminderingen – winst-en-verliesrekening (toelichting 3.10 in de jaarrekening 2017)

In miljoenen euro	1H 2018 IFRS 9	1H 2017 IAS 39	2KW 2018 IFRS 9	1KW 2018 IFRS 9	2KW 2017 IAS 39
Totaal	58	64	1	56	71
Bijzondere waardeverminderingen op geamortiseerde kostprijs (IAS 39 leningen en vorderingen)	82	72	19	63	78
Opsplitsing per product					
Leningen en voorschotten	68	99	21	47	73
Schuld papier	0	0	0	0	0
Voorzieningen voor verbinteniskredieten buiten balans	13	- 27	- 2	15	5
Indeling naar type					
Voorziening voor verliezen gewaardeerd als ECL over 12 maanden - stage 1	- 11	-	- 8	- 3	-
Voorziening voor verliezen gewaardeerd als ECL over de resterende looptijd - stage 2	49	-	15	34	-
Voorziening voor verliezen gewaardeerd als ECL over de resterende looptijd - stage 3	43	-	10	34	-
Overgenomen of zelf verstrekt, met verminderde kredietwaardigheid (inclusief niet in de balans opgenomen verbinteniskredieten)	0	-	2	- 2	-
Bijzondere waardeverminderingen voor kredieten op balans	-	83	-	-	63
Voorzieningen voor verbinteniskredieten buiten balans (*)	-	- 27	-	-	5
Op portefeuillebasis berekende bijzondere waardeverminderingen	-	16	-	-	10
Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI (IAS 39: voor verkoop beschikbare financiële activa)	2	- 3	2	0	- 2
Indeling naar type					
Aandelen (**)	0	- 3	0	-	- 2
Schuld papier (2017: Andere)	2	0	2	0	0
- Voorziening voor verliezen gewaardeerd als ECL over 12 maanden - stage 1	2	-	2	0	-
- Voorziening voor verliezen gewaardeerd als ECL over de resterende looptijd - stage 2	0	-	1	0	-
- Voorziening voor verliezen gewaardeerd als ECL over de resterende looptijd - stage 3	0	-	0	0	-
Bijzondere waardeverminderingen op goodwill	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op overige	- 26	- 5	- 20	- 6	- 5
Immateriële vaste activa (zonder goodwill)	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa, inclusief vastgoedbeleggingen	- 26	- 4	- 20	- 6	- 4
Tot einde looptijd aangehouden financiële activa (IAS 39)	-	0	-	-	0
Wijziging winsten/verliezen	0	0	0	0	0
Geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	0	0	0
Overige	1	- 1	1	0	- 1

* Vanaf dit jaar worden de voorzieningen voor verbinteniskrediet buiten balans opgenomen in de lijnen Voorziening voor verliezen per stadium.

** Volgens IFRS 9 worden voor aandelen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten geen bijzondere waardeverminderingen berekend.

Belastingen – winst-en-verliesrekening (toelichting 3.12 in de jaarrekening 2017)

In België is het belastingtarief voor alle Belgische groepsmaatschappijen gedaald van 33,99% in 2017 naar 29,58% in 2018. Anderzijds is de belastingvrijstelling voor ontvangen dividenden verhoogd van 95% naar 100%, deels tenietgedaan door de negatieve invloed van enkele compenserende maatregelen. Die aanpassingen hadden een positieve invloed op het resultaat van de eerste jaarhelft van 2018 van ongeveer 65 miljoen euro (circa 25 miljoen euro in 1KW 2018 en 40 miljoen euro in 2KW 2018).

Financiële instrumenten, opdeling volgens portefeuille en product (toelichting 4.1 in de jaarrekening 2017)

in miljoenen euro	Tegen geamortiseerde kostprijs	Tegen reële waarde via OCI	Verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Voor verkoop beschikbaar	Leningen en vorderingen	Tot einde looptijd aangehouden	Gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	Afdekkingsderivaten	Totaal
FINANCIËLE ACTIVA, 30-06-2018										
Schuldvorderingen op kredietinstellingen en beleggingsmaatschappijen, exclusief reverse repo's	5 057	0	0	1	-	-	-	-	0	5 058
Leningen en voorschotten aan klanten, exclusief reverse repo's	145 246	0	86	0	-	-	-	14	0	145 346
Handelsvorderingen	4 275	0	0	0	-	-	-	0	0	4 275
Afbetalingskredieten	4 275	0	0	0	-	-	-	0	0	4 275
Hypotheekleningen	60 957	0	70	0	-	-	-	0	0	61 026
Termijnkredieten	64 244	0	16	0	-	-	-	14	0	64 273
Financiële leasing	5 371	0	0	0	-	-	-	0	0	5 371
Voorschotten in rekening-courant	5 326	0	0	0	-	-	-	0	0	5 326
Overige	799	0	0	0	-	-	-	0	0	799
Reverse repo's	25 303	0	0	53	-	-	-	0	0	25 355
Reverse repo's met kredietinstellingen en beleggingsmaatschappijen	23 646	0	0	53	-	-	-	0	0	23 699
Reverse repo's met klanten	1 656	0	0	0	-	-	-	0	0	1 656
Aandelen	0	283	1 276	502	-	-	-	-	-	2 061
Beleggingscontracten (verzekeringen)	-	-	14 293	-	-	-	-	-	-	14 293
Schuld papier uitgegeven door	42 349	18 168	110	1 247	-	-	-	0	0	61 875
Publiekrechtelijke emittenten	36 072	11 880	0	1 047	-	-	-	0	0	48 999
Kredietinstellingen en beleggingsondernemingen	3 439	2 624	9	117	-	-	-	0	0	6 189
Ondernemingen	2 838	3 664	102	83	-	-	-	0	0	6 687
Derivaten	-	-	-	5 758	-	-	-	-	255	6 013
Overige	2 150	0	0	19	-	-	-	0	0	2 169
Totale boekwaarde	220 105	18 451	15 765	7 580	-	-	-	14	255	262 170

FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2017

Schuldvorderingen op kredietinstellingen en beleggingsmaatschappijen, exclusief reverse repo's	-	-	-	1	0	4 877	-	0	0	4 878
Leningen en voorschotten aan klanten, exclusief reverse repo's	-	-	-	0	0	140 960	-	38	0	140 999
Handelsvorderingen	-	-	-	0	0	3 986	-	0	0	3 986
Afbetalingskredieten	-	-	-	0	0	3 857	-	0	0	3 857
Hypotheekleningen	-	-	-	0	0	60 601	-	23	0	60 625
Termijnkredieten	-	-	-	0	0	61 824	-	15	0	61 839
Financiële leasing	-	-	-	0	0	5 308	-	0	0	5 308
Voorschotten in rekening-courant	-	-	-	0	0	4 728	-	0	0	4 728
Overige	-	-	-	0	0	656	-	0	0	656
Reverse repo's	-	-	-	2	0	20 074	-	0	0	20 076
Reverse repo's met kredietinstellingen en beleggingsmaatschappijen	-	-	-	2	0	19 570	-	0	0	19 572
Reverse repo's met klanten	-	-	-	0	0	504	-	0	0	504
Aandelen	-	-	-	508	1 658	-	-	-	-	2 165
Beleggingscontracten (verzekeringen)	-	-	-	-	-	-	-	14 421	-	14 421
Schuld papier uitgegeven door	-	-	-	1 156	32 498	921	30 979	24	0	65 578
Publiekrechtelijke emittenten	-	-	-	955	22 307	52	29 096	0	0	52 410
Kredietinstellingen en beleggingsondernemingen	-	-	-	121	4 468	125	1 177	0	0	5 891
Ondernemingen	-	-	-	80	5 723	744	706	24	0	7 277
Derivaten	-	-	-	5 765	-	-	-	-	245	6 010
Overige	-	-	-	0	0	626	-	0	0	626
Totale Boekwaarde	-	-	-	7 431	34 156	167 458	30 979	14 484	245	254 753

in miljoenen euro	Tegen geamortiseerde kostprijs	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	Afdekkingsderivaten	Totaal
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 30-06-2018					
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen	28 723	0	1	0	28 724
Deposito's van klanten en schuld papier	191 203	206	1 542	0	192 951
Zichtdeposito's	79 939	0	0	0	79 939
Termijndeposito's	17 814	23	324	0	18 161
Sparrekeningen	58 899	0	0	0	58 899
Deposito's van bijzondere aard	2 426	0	0	0	2 426
Overige deposito's	493	0	0	0	493
Depositocertificaten	13 813	0	7	0	13 820
Kasbons	1 695	0	0	0	1 695
Converteerbare obligaties	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare obligaties	13 695	182	1 027	0	14 904
Converteerbare achtergestelde schulden	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare achtergestelde schulden	2 429	0	184	0	2 612
Repo's	14 821	91	0	0	14 912
Repo's met kredietinstellingen	11 678	91	0	0	11 769
Repo's met klanten	3 144	0	0	0	3 144
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	0	0	13 428	0	13 428
Derivaten	0	5 191	0	1 161	6 352
Baisseposities	0	563	0	0	563
in eigen-vermogensinstrumenten	0	22	0	0	22
in schuldsinstrumenten	0	540	0	0	540
Overige	4 025	6	0	0	4 031
Totale Boekwaarde	238 772	6 057	14 971	1 161	260 962

FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2017

Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen	27 746	3	12	0	27 761
Deposito's van klanten en schuld papier	192 019	219	1 470	0	193 708
Zichtdeposito's	73 606	0	0	0	73 606
Termijndeposito's	18 983	11	403	0	19 397
Sparrekeningen	56 692	0	0	0	56 692
Deposito's van bijzondere aard	2 235	0	0	0	2 235
Overige deposito's	549	0	0	0	549
Depositocertificaten	22 579	0	14	0	22 593
Kasbons	1 721	0	0	0	1 721
Converteerbare obligaties	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare obligaties	12 323	208	866	0	13 397
Converteerbare achtergestelde schulden	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare achtergestelde schulden	3 330	0	186	0	3 516
Repo's	5 835	0	0	0	5 836
Repo's met kredietinstellingen	5 575	0	0	0	5 575
Repo's met klanten	260	0	0	0	260
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	0	0	13 552	0	13 552
Derivaten	0	5 868	0	1 284	7 152
Baisseposities	0	905	0	0	905
in eigen-vermogensinstrumenten	0	13	0	0	13
in schuldsinstrumenten	0	892	0	0	892
Overige	2 344	3	0	0	2 347
Totale Boekwaarde	227 944	6 998	15 034	1 284	251 260

De aandelen waarop de overlaybenadering wordt toegepast, zijn alle aandelen die worden gerapporteerd als Verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, andere dan aangehouden voor handelsdoeleinden.

Voor een transparanter zicht op de verschillende producten is de voorstelling van toelichting 4.1 licht aangepast: (reverse) repos zijn vanaf 2018 niet meer opgenomen in leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en klanten (deposito's van kredietinstellingen en klanten), terwijl de (reverse) repos nu afzonderlijk worden voorgesteld. De referentiecijfers werden overeenkomstig herberekend.

Binnen het kader voor de uitgifte van groene obligatieleningen ('green bonds') startte KBC Groep op 20 juni 2018 met een eerste uitgifte van 500 miljoen euro en een looptijd van 5 jaar aan een marge van 72 basispunten boven de rentebenchmark. KBC is de eerste Belgische financiële instelling met een uitgifte van groene obligatielening.

Financiële activa waarvoor bijzondere waardeverminderingen zijn geboekt (toelichting 4.2.1 in de jaarrekening 2017)

In miljoenen euro	30-06-2018			31-03-2018		
	Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	Bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	Bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs						
Leningen en voorschotten	180 217	- 4 611	175 606	180 211	- 4 669	175 542
- Voorwaarde: ECL over 12 maanden - performing (Stage 1)	155 487	- 107	155 380	154 721	- 102	154 618
- Voorwaarde: ECL over de resterende looptijd - underperforming (Stage 2)	15 909	- 306	15 602	16 344	- 329	16 015
- Voorwaarde: ECL over de resterende looptijd - non-performing (Stage 3)	8 652	- 4 144	4 508	8 989	- 4 188	4 801
- Overgenomen of zelf verstrekt, met verminderde kredietwaardigheid (impaired) (POCI)	168	- 53	115	158	- 50	108
Schuldpapier	42 362	- 13	42 349	43 736	- 14	43 722
- Voorwaarde: ECL over 12 maanden - performing (Stage 1)	42 118	- 5	42 113	43 594	- 5	43 589
- Voorwaarde: ECL over de resterende looptijd - underperforming (Stage 2)	236	- 2	234	132	- 2	131
- Voorwaarde: ECL over de resterende looptijd - non-performing (Stage 3)	9	- 6	2	10	- 8	2
- Overgenomen of zelf verstrekt, met verminderde kredietwaardigheid (impaired) (POCI)	0	0	0	0	0	0
Financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten						
Schuldpapier	18 175	- 6	18 168	18 420	- 9	18 411
- Voorwaarde: ECL over 12 maanden - performing (Stage 1)	17 971	- 4	17 967	18 202	- 6	18 196
- Voorwaarde: ECL over de resterende looptijd - underperforming (Stage 2)	204	- 2	202	218	- 3	216
- Voorwaarde: ECL over de resterende looptijd - non-performing (Stage 3)	0	0	0	0	0	0
- Overgenomen of zelf verstrekt, met verminderde kredietwaardigheid (impaired)(POCI)	0	0	0	0	0	0

Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – waarderingshiërarchie (toelichting 4.5 in de jaarrekening 2017)

Voor meer uitleg over hoe KBC (i) de reële waarde en de waarderingshiërarchie en (ii) niveau 3 waardering definieert en bepaalt, wordt verwezen naar toelichtingen 4.4 tot en met 4.7 in de jaarrekening 2017.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde	30-06-2018				31-12-2017			
In miljoenen euro	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Verplicht tegen reële waarde andere dan aangehouden voor handelsdoeleinden								
Verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening gewaardeerde financiële instrumenten die niet aangehouden worden voor handelsdoeleinden	15 136	415	214	15 765	-	-	-	-
Aangehouden voor handelsdoeleinden	1 404	4 703	1 473	7 580	1 122	4 402	1 907	7 431
Gewaardeerd tegen reële waarde	0	14	0	14	13 949	525	10	14 484
Tegen reële waarde via OCI	14 234	3 816	400	18 451	-	-	-	-
Voor verkoop beschikbaar	-	-	-	-	26 374	6 812	970	34 156
Afdekkingsderivaten	0	255	0	255	0	245	0	245
Totaal	30 774	9 203	2 088	42 065	41 445	11 984	2 887	56 316
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde								
Aangehouden voor handelsdoeleinden	551	3 524	1 982	6 057	909	3 872	2 218	6 998
Gewaardeerd tegen reële waarde	13 416	863	692	14 971	13 544	904	585	15 034
Afdekkingsderivaten	0	1 161	0	1 161	0	1 284	0	1 284
Totaal	13 967	5 549	2 674	22 190	14 453	6 060	2 803	23 316

Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – overdrachten tussen niveau 1 en 2 (toelichting 4.6 in de jaarrekening 2017)

In de eerste 6 maanden van 2018 herklasseerde KBC voor 138 miljoen aan financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde van niveau 1 naar niveau 2. KBC herklasseerde ook voor 1 002 miljoen euro aan financiële instrumenten van niveau 2 naar niveau 1. Het grootste deel van die herklasseringen gebeurde wegens een gewijzigde liquiditeit van voornamelijk bedrijfsobligaties.

Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – focus op niveau 3 (toelichting 4.7 in de jaarrekening 2017)

De eerste toepassing van IFRS 9 resulteert in een toename van 46 miljoen euro in financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde in niveau 3. De belangrijkste bewegingen zijn:

- 99 miljoen euro aan obligaties verschuift van de categorie Voor verkoop beschikbaar naar de categorie Activa tegen geamortiseerde kostprijs (de overige activa zitten vervat in Reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet gerealiseerde resultaten).
- 35 miljoen euro aan niet-genoteerde aandelen verschuift van de categorie Voor verkoop beschikbaar naar Verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening – overlaybenadering (de overige activa zitten vervat in Reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI).
- 145 miljoen euro aan obligaties en leningen verschuift van Leningen en vorderingen naar Verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening omdat ze de SPPI-test niet doorstaan (Beoordeling of contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen).

In de eerste 6 maanden van 2018 waren er de volgende belangrijke bewegingen met betrekking tot financiële instrumenten geklasseerd in niveau 3 van de waarderingshierarchie:

- In de categorie Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden daalt de reële waarde van derivaten met 414 miljoen euro, voornamelijk door instrumenten die op vervaldag kwamen en reëlewaardeveranderingen, deel gecompenseerd door nieuwe transacties.
- In de categorie Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI, daalt de reële waarde met 436 miljoen euro, voornamelijk door een daling van de reële waarde van schuldinstrumenten.
 - o De reële waarde van schuldinstrumenten FVOCI daalt met 432 miljoen euro, waarbij een netto bedrag van 383 miljoen euro verschuift uit level 3. Het merendeel van de verschuivingen is te wijten aan een gewijzigde liquiditeit van obligaties. Deze daling wordt versterkt door instrumenten die op vervaldag kwamen, verkopen, en reëlewaardeveranderingen (-48 miljoen euro), deels gecompenseerd door aankopen (+6 miljoen euro)
 - o De reële waarde van niet-genoteerde aandelen in FVOCI bleef stabiel.
- In de categorie Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden daalt de reële waarde met 236 miljoen euro, met een daling bij de derivaten deels gecompenseerd door een toename bij uitgegeven obligaties:
 - o De reële waarde van de derivaten daalde met 419 miljoen euro, voornamelijk door instrumenten die op vervaldag kwamen en reëlewaardeveranderingen, deel gecompenseerd door nieuwe transacties.
 - o De reële waarde van uitgegeven obligaties nam toe met 183 miljoen euro door een verschuiving in level 3.
- In de categorie Financiële verplichtingen aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening stijgt de reële waarde van schuldinstrumenten met 107 miljoen euro, voornamelijk door nieuwe uitgaves en verschuivingen in level 3 voor een groot gedeelte gecompenseerd door instrumenten die op vervaldag kwamen.

Eigen vermogen van de aandeelhouders en AT1 instrumenten (toelichting 5.10 in de jaarrekening 2017)

In aantal aandelen	30-06-2018 IFRS 9	31-12-2017 IAS 39
Gewone aandelen	418 597 567	418 597 567
<i>waarvan gewone aandelen die de houder recht geven op een dividenduitkering</i>	416 216 638	418 597 567
<i>waarvan eigen aandelen</i>	2 438 402	64 847
Overige informatie		
Fractiewaarde per gewoon aandeel (in euro)	3,48	3,48
Aantal uitgegeven maar niet volgestorte aandelen	0	0

De gewone aandelen van KBC Groep NV hebben geen nominale waarde en worden genoteerd op NYSE Euronext (Brussels).

Op 17/4/2018 heeft KBC Groep NV voor 1 miljard euro aan Additional tier 1-effecten geplaatst. Het gaat om een non-call perpetual AT1-instrument op 7.5 jaar met een tijdelijke afschrijving bij een CET1 van 5,125% en een initiële coupon van 4,25% p.a., halfjaarlijks te betalen. Deze effecten zijn geclassificeerd als eigenvermogensinstrumenten onder IAS 32 (aangezien interest betalingen discretionair zijn en de effecten perpetueel), de jaarlijkse coupon van 4,25% - betaald halfjaarlijks – wordt behandeld als dividend. Deze transactie heeft geen impact op het aantal gewone aandelen.

De nieuwe effecten zijn uitgegeven met het oog op een eventuele toekomstige call van de AT1-effecten die we uitgaven in 2014, goed voor 1,4 miljard euro. Volgens de voorwaarden mag KBC die immers aflossen in maart 2019. Door de uitgifte van de effecten kan KBC een optimale kapitaalstructuur in stand houden en zijn nu al uitstekende solvabiliteitsratio's blijven ondersteunen. De beslissing om de bestaande AT-1 effecten al dan niet af te lossen, zal te gepasten tijde genomen worden rekening houdend met de financiële positie van KBC en andere factoren. Als de voorwaarden vervuld zijn, zal ze trouwens onder andere nog moeten goedgekeurd worden door de toezichthouder.

KBC Groep NV kondigde op 17 mei 2018 de start aan van een inkoopprogramma eigen aandelen, met het oog op vernietiging van de ingekochte aandelen. De inkoop van eigen aandelen gebeurde binnen de voorwaarden van de machtiging verleend door de Buitengewone Algemene Vergadering van 3 mei 2018. Er werden 2.700.000 eigen aandelen ingekocht, gespreid over verschillende transacties in de periode tussen 22 mei tot 3 juli 2018 inbegrepen (waarvan (gebaseerd op waardedatum) 2.380.929 aandelen op 30 juni 2018), voor een totaal bedrag van 181 miljoen euro.

De eigen aandelen per einde 2017 hebben bijna volledig betrekking op aandelen KBC Groep die dienen als indekking voor uitstaande derivaten op indexen/ aandelenkorven waarin aandelen van KBC Groep zijn opgenomen.

Belangrijkste wijzigingen in de consolidatiekring (toelichting 6.6 in de jaarrekening 2017)

In 1H 2018:

- Juridische fusie van United Bulgarian Bank (UBB) en CIBANK (geen geconsolideerde invloed).
- Overname van het belang van 40% van MetLife in UBB-MetLife Life Insurance Company AD, een joint venture voor levensverzekeringen tussen United Bulgarian Bank en MetLife ('UBB-MetLife'). De financiële impact ervan is verwaarloosbaar voor KBC. Wijziging consolidatiemethode van vermogensmutatiemethode naar integrale consolidatie.

In 2017:

- De overname van 99,91% van de aandelen van United Bulgarian Bank AD (UBB) en 100% van Interlease EAD in Bulgarije (balans geconsolideerd op 30 juni 2017; winst-en-verliesrekening geconsolideerd vanaf 1 juli 2017).

Gebeurtenissen na balansdatum (toelichting 6.8 in de jaarrekening 2017)

Belangrijke *non-adjusting* gebeurtenissen tussen de balansdatum (30 Juni 2018) en de publicatie van dit rapport (9 Augustus 2018):

- Op grond van de machtiging verleend door de Buitengewone Algemene Vergadering van 3 mei 2018 heeft de Raad van Bestuur van KBC Groep NV op 8 augustus 2018 besloten tot de vernietiging van de 2.700.000 eigen aandelen die werden ingekocht in het kader van het inkoopprogramma dat werd afgerond op 3 juli 2018. Hierdoor is het totale aantal stemrechtverlenende aandelen en het totale aantal stemrechten van KBC Groep NV gedaald van 418.597.567 naar 415.897.567. Het kapitaal blijft ongewijzigd op 1.456.074.585,67 euro.
- De Raad van Bestuur van KBC Groep NV heeft op 8 augustus 2018 besloten om een interim dividend toe te kennen van 1 euro per aandeel (416 miljoen euro in totaal), betaalbaar op 16 november 2018.
- Op 8 augustus 2018 bereikte KBC Bank Ireland een overeenkomst met Goldman Sachs inzake de verkoop van een deel (ongeveer 1.9 miljard euro) van zijn legacy portefeuille, bestaande uit non-performing kredieten aan ondernemingen, non-performing Ierse buy-to-let woningkredieten (woningkredieten aangegaan voor verhuurpanden), en performing & non-performing UK buy-to-let woningkredieten. Als gevolg van die transactie, verlaagt de impaired kredieten ratio van KBC Bank Ireland met ruwweg 11 procentpunten tot ongeveer 25% (pro forma per eind 2KW2018). De transactie resulteert naar verwachting in een netto resultaatsimpact van +14 miljoen euro (gebaseerd op 1KW2018-cijfers en na verrekening van de kosten verbonden aan de transactie) en een vrijgave van risicogewogen activa bij KBC Groep van ongeveer 0,4 miljard euro, wat leidt tot een verbetering met 7 basispunten van de common equity ratio van KBC Groep. De closing van de transactie wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2018.

**VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN KBC GROEP NV
OMTRENT DE BEOORDELING VAN DE TUSSENTIJDSE VERKORTE
GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN VOOR DE PERIODE VAN ZES MAANDEN
AFGESLOTEN PER 30 JUNI 2018**

Inleiding

Wij hebben een beoordeling uitgevoerd van de in bijlage opgenomen tussentijdse geconsolideerde balans van KBC Groep NV en haar dochtervennootschappen (samen "de Groep") op 30 juni 2018 en de daarbij horende tussentijdse geconsolideerde winst- en verliesrekening, het vereenvoudigd geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de periode van zes maanden afgesloten op die datum, de geconsolideerde vermogensmutaties en het vereenvoudigd geconsolideerd kasstroomoverzicht over de periode van zes maanden afgesloten op die datum, evenals van de toelichtingen, bevattende de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, gezamenlijk de "Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten".

Deze staten tonen een geconsolideerd balanstotaal van EUR 301.934 miljoen en een geconsolideerde winst (aandeel van de Groep) voor de periode van zes maanden afgesloten op deze datum van EUR 1.248 miljoen.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en presenteren van deze Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten in overeenstemming met International Financial Reporting Standard IAS 34 *Tussentijdse Financiële Verslaggeving* ("IAS 34") zoals goedgekeurd door de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid om een besluit te formuleren over deze Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten op basis van onze beoordeling.

Omvang van de beoordeling

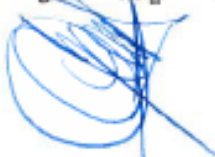
Wij hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig de "International Standard on Review Engagements 2410 – Review of Interim Financial Information Performed by the Independent Auditor of the Entity". Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het verzoeken om inlichtingen aan hoofdzakelijk financiële en boekhoudkundige verantwoordelijken, en het toepassen van analytische en andere procedures van beoordeling. De reikwijdte van een beoordeling is substantieel kleiner dan een controle uitgevoerd volgens "International Standards on Auditing" en laat ons bijgevolg niet toe om met zekerheid te stellen dat we kennis hebben van alle belangrijke gegevens die zouden geïdentificeerd zijn indien we een volkomen controle zouden hebben uitgevoerd. Wij brengen dan ook geen controle-oordeel tot uitdrukking.

Besluit

Op basis van onze beoordeling is niets onder onze aandacht gekomen dat ons doet aannemen dat de bijgaande Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten, in alle van materieel belang zijnde opzichten niet opgesteld zouden zijn in overeenstemming met IAS 34 zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Sint-Stevens-Woluwe, 8 augustus 2018

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren bevbba
vertegenwoordigd door

A blue ink signature of Roland Jeanquart, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke.

Roland Jeanquart
Bedrijfsrevisor

A blue ink signature of Tom Meuleman, featuring a large, sweeping loop followed by a series of smaller, connected strokes.

Tom Meuleman
Bedrijfsrevisor

Additionele Informatie 2KW 2018 en 6M 2018

Dit deel werd niet nagezien door de Commissaris

Details van ratio's en termen

Common equity ratio

Een risicogewogen maatstaf van de solvabiliteit van de groep, gebaseerd op het kernkapitaal (*common equity tier 1-kapitaal*).

Berekening	1H 2018	2017	1H 2017
Gedetailleerde berekening in het hoofdstuk 'Solvency' in het Engelstalig 'quarterly report'. De hier vermelde ratio is gebaseerd op de Deense compromismethode.			
Fully loaded	15,8%	16,3%	15,7%

Dekkingsratio

Geeft weer welk deel van de impaired kredieten (definitie: zie Impaired kredieten) gedekt is door waardeverminderingen. Waar van toepassing, kunnen teller en noemer in de formule worden beperkt tot de impaired kredieten met meer dan 90 dagen achterstalligheid.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	(*) 1H 2018	2017	1H 2017
Specifieke waardeverminderingen op kredieten	Credit risk loan portfolio overview, tabel in de 'Credit Risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	4 403	4 039	4 968
/				
Uitstaande impaired kredieten	Credit risk loan portfolio overview, tabel in de 'Credit Risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	9 175	9 186	10 505
=(A) / (B)		48,0%	44,0%	47,3%

(*) Vanaf 1kw 2018 is er een definitie aanpassing uitgevoerd (zie 'Credit risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'). De dekkingsratio van 2017 volgens de nieuwe definitie stijgt van 44,0% naar 48,1%.

Eigen vermogen van de aandeelhouders per aandeel

Weerspiegelt de boekwaarde van een KBC-aandeel, m.a.w. de waarde in euro die elk aandeel vertegenwoordigt in het eigen vermogen van de aandeelhouders van KBC.

Berekening (in miljoenen euro of aantallen)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Eigen vermogen van de aandeelhouders (A)	Geconsolideerde balans	16 616	17 403	16 665
/				
Aantal gewone aandelen min eigen aandelen (per einde periode) (B)	Toelichting 5.10	416,2	418,5	418,4
= (A) / (B) (in euro)		39,93	41,58	39,83

Gecombineerde ratio (schadeverzekeringen)

Geeft een inzicht in de technische winstgevendheid (d.w.z. onder meer abstractie makend van beleggingsresultaten) van de schadeverzekeringsactiviteiten, meer bepaald in welke mate de verzekeringspremies voldoen om de schade-uitkeringen en kosten te dekken. De gecombineerde ratio houdt rekening met afgestane herverzekering.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Verzekeringstechnische lasten, inclusief interne schaderegelingskosten (A)	Toelichting 3.7.1	436	813	386
/				
Verdiende verzekeringspremies (B)	Toelichting 3.7.1	756	1 465	718
+				
Bedrijfskosten (C)	Toelichting 3.7.1	256	482	244
/				
Geboekte verzekeringspremies (D)	Toelichting 3.7.1	858	1 493	814
= (A/B)+(C/D)		87,6%	87,8%	83,8%

Impaired kredieten ratio

Deze ratio geeft het aandeel van *impaired* kredieten in de kredietportefeuille (definitie: zie Kredietportefeuille), en dus een idee van de kredietwaardigheid van die portefeuille. *Impaired loans* zijn leningen waarvoor het onwaarschijnlijk is dat de volledige contractuele hoofdsom en interesten worden (terug)betaald. Het gaat om de leningen met KBC-defaultstatus PD 10, PD 11 en PD 12, wat overeenkomt met de definitie van *non-performing* zoals gebruikt door de Europese Bankautoriteit (EBA). Waar van toepassing, kunnen teller en noemer in de formule worden beperkt tot de impaired kredieten met meer dan 90 dagen achterstalligheid.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	(*) 1H 2018	2017	1H 2017
Uitstaand bedrag van impaired kredieten	Credit risk loan portfolio overview, tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	9 175	9 186	10 505
/				
Totale uitstaande kredietportefeuille (B)	Credit risk loan portfolio overview, tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	166 949	154 160	152 864
= (A) / (B)		5,5%	6,0%	6,9%

(*) Vanaf 1kw 2018 is er een definitie aanpassing uitgevoerd (zie 'Credit risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'). De impaired kredieten ratio van 2017 volgens de nieuwe definitie stijgt van 6,0% naar 6,1%.

Kosten-inkomstenratio

Geeft een beeld van de relatieve kostenefficiëntie (kosten ten opzichte van opbrengsten) van de bankactiviteiten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Exploitatiekosten van de bankactiviteiten (A)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van exploitatiekosten	2 001	3 570	1 893
/				
Totale opbrengsten van de bankactiviteiten (B)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van totale opbrengsten	3 233	6 587	3 367
= (A) / (B)		61,9%	54,2%	56,2%

Waar relevant berekenen we ook de kosten-inkomstenratio zonder uitzonderlijke en/of niet-operationele elementen. We sluiten daarbij de volgende zaken uit: invloed van de marked-to-marketwaardering van ALM-derivaten (volledig uitgesloten), bankentax (inclusief de bijdrage tot de 'European Resolution Fund') opgenomen pro-rata en gespreid over de kwartalen van het betrokken jaar in plaats van voorafname (als vereist door IFRIC 21) en uitzonderlijke items. De kosten-inkomstenratio gecorrigeerd voor deze specifieke elementen bedraagt 56,4% in 1kH 2018 (versus 54,9% in 2017 en 52,8% in 1H 2017).

Kredietkostenratio

Geeft een idee van de in de winst-en-verliesrekening opgenomen waardeverminderingen op kredieten voor een bepaalde periode, in verhouding tot de totale kredietportefeuille (definitie: zie Kredietportefeuille). Op langere termijn kan deze ratio een indicatie geven van de kredietkwaliteit van de portefeuille.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Nettowijziging in de waardeverminderingen voor kredietrisico's (A) (Geannualiseerd)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van bijzondere waardeverminderingen	- 82	- 87	- 72
/				
Gemiddelde uitstaande kredietportefeuille (B)	Credit risk loan portfolio overview, tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	164 455	151 681	149 793
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		-0,10%	-0,06%	-0,10%

Kredietportefeuille

Geeft een idee van de omvang van de (voornamelijk pure, traditionele) kredietactiviteiten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Leningen en voorschotten aan klanten (A)	Toelichting 4.1, onderdeel van Leningen en voorschotten aan klanten	145 346	140 999	137 175
+		2 472	-	
Schuldinstrumenten van ondernemingen in de investeringsportefeuille (gerelateerd aan de bankactiviteiten van de groep) (B)	Toelichting 4.1, onderdeel van 'schuldinstrumenten van ondernemingen'			
-		0	-	-
Reverse repo's aan klanten (C)	Toelichting 4.1			
+		2 562	-	-
Reverse repo's excl Centrale Banken (D)	Toelichting 4.1, onderdeel van 'Reverse repo's met Kredietinstellingen'			
+		3 607	-	-
Schuldinstrumenten van kredietinstellingen (gerelateerd aan de bankactiviteiten van de groep) (E)	Toelichting 4.1, onderdeel van 'schuldinstrumenten van			
+		4 839	-	-
Blootstelling op kredietinstellingen (incl nostro rekeningen) (F)				
+		0	6 243	7 124
Schuldinstrumenten van ondernemingen en van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (gerelateerd aan de bankactiviteiten van de groep) (G)	Toelichting 4.1, onderdeel van Schuldinstrumenten van ondernemingen en van Schuldinstrumenten van			
+		0	881	1 062
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (gerelateerd aan de bankactiviteiten van de groep, exclusief marktzaamheden) (H)	Toelichting 4.1, onderdeel van Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen			
+		8 200	8 235	8 135
Verstrekte financiële garanties aan klanten (I)	Toelichting 6.1: onderdeel van Verstrekte financiële garanties			
+		4 623	4 058	5 028
Bijzondere waardeverminderingen op kredieten (J)	Toelichting 4.2: onderdeel van Bijzondere waardeverminderingen			
-		- 2 118	- 2 458	- 828
Verzekerings entiteiten (K)	Toelichting 4.1: onderdeel van Leningen en voorschotten aan klanten			
+		- 710	-	-
Niet-krediet gerelateerde vorderingen (L)				
+		- 1 871	- 3 797	- 4 832
Rest (M)	Onderdeel van toelichting 4.1			
Bruto boekwaarde (= (A)+(B)-(C)+(D)+(E)+(F)+(G)+(H)+(I)+(J)-(K)+(L)+(M))		166 949	154 160	152 864

(*) Vanaf 1kw 2018 is er een defintie aanpassing uitgevoerd (zie 'Credit risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report').

Leverageratio

Geeft een idee van de solvabiliteit van de groep, gebaseerd op een eenvoudige, niet-risicogewogen ratio.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Reglementair beschikbaar tier 1-kapitaal (A)	Leverage ratio KBC-Group (Basel III, fully loaded) tabel in de 'Leverage KBC Group' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	17 115	16 504	15 731
/				
Totale exposure measures (totaal van niet-risicogewogen binnen- en buitenbalanselementen, met enkele aanpassingen) (B)	Gebaseerd op de Capital Requirements Regulation (CRR)	284 108	272 373	275 275
= (A) / (B)		6,0%	6,1%	5,7%

Liquiditeitsdekkingsratio (liquidity coverage ratio (LCR))

Geeft een idee over de liquiditeitspositie van de bank op korte termijn, meer bepaald in welke mate de groep in staat is liquiditeitsmoeilijkheden te doorstaan gedurende een maand.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Liquide activa van hoge kwaliteit (A)	Gebaseerd op de 'Delegated Act on LCR' van de Europese Commissie	81 089	79 850	72 800
/				
Totale nettokasuitstroom voor de volgende dertig kalenderdagen (B)		58 398	57 600	51 750
= (A) / (B)		139%	139%	141%

Liquiditeitsdekkingsratio (LCR) is gebaseerd op de 'Delegated Act' verpictingen. Vanaf jaareinde 2017 rapporteert KBC een 12 maand gemiddelde LCR in lijn met de EBA richtlijnen omtrent LCR rapportering.

Minimum requirement for own funds and eligible liabilities (MREL)

Geeft weer in welke mate een bank, naast eigen vermogen, ook een gepaste hoeveelheid schulden heeft die in aanmerking komen voor *bail-in* (de zogenaamde eigen middelen en in aanmerking komende passiva). MREL en *bail-in* gaan uit van het principe dat bij een bankfaillissement in eerste instantie de aandeel- en schuldhouders de verliezen moeten dragen.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Eigen vermogen* en de in aanmerking komende passiva (uitgegeven door KBC Group NV) (A)	Gebaseerd op BRRD	24 571	22 207	20 912
/				
Totaal gewogen risicovolume (geconsolideerd, Deense compromismethode) (B)	Geconsolideerde balans	92 931	92 410	91 549
= (A) / (B)		26,4%	24,0%	22,8%

* na deconsolidatie van KBC Verzekeringen

Vanaf 1kw 2018 de berekening van de MREL is inclusief Opco instruments zoals weergegeven in het Engelstalig 'quarterly report' sectie 'Solvency'.

Netto stabiele financieringsratio (NSFR)

Geeft een idee van de structurele liquiditeitspositie van de bank op lange termijn, meer bepaald in welke mate de groep in staat is liquiditeitsmoeilijkheden te doorstaan over een periode van één jaar.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Beschikbaar bedrag stabiele financiering (A)	Basel III, net stable funding ratio (Basel Comité, Oktober 2014)	164 300	157 700	153 850
/				
Vereist bedrag stabiele financiering (B)		120 750	117 300	118 300
= (A) / (B)		136,1%	134,5%	130,1%

Nettorentemarge

Geeft een idee van de relatieve nettorenten-opbrengsten van de bankactiviteiten (een van de belangrijkste inkomstenbronnen van de groep) ten opzichte van de gemiddelde totale rentedragende activa van de bankactiviteiten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Nettorenten-inkomsten van de bankactiviteiten (A) (Geannaliseerd)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van nettorenten-inkomsten	1 893	3 513	1 744
/				
Gemiddelde rentedragende activa van de bankactiviteiten (B)	Gecons balans: onderdeel van total activa	187 526	187 216	185 640
= (A) (Geannaliseerd x360/aantal kalenderdagen) / (B)		2,01%	1,85%	1,87%

Vanaf 1kw 2018 de nettorentemarge definitie is gewijzigd, het betreft nettorenten-inkomsten van de bankactiviteiten exclusief dealing room gedeeld door gemiddelde rentedragende activa van de bankactiviteiten exclusief dealing room.

Rendement op eigen vermogen

Geeft een idee van de relatieve rendabiliteit van de groep, meer bepaald de verhouding van het nettoresultaat op de ingezette eigen middelen.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Resultaat na belastingen, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij (A) (Geannualiseerd)	Gecons. w-&-v-rekening	1 248	2 575	1 485
-				
Coupon op de additional tier 1-instrumenten in het eigen vermogen (B) (Geannualiseerd)	Gecons. vermogensmutaties	- 33	- 52	- 26
/				
Gemiddeld eigen vermogen van de aandeelhouders, exclusief de herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa/FV OCI activa/overlay-benadering (C)	Gecons. vermogensmutaties	15 490	14 926	14 646
= (A-B) (Geannualiseerd) / (C)		15,7%	16,9%	19,9%

Rendement op toegewezen kapitaal van een divisie (ROAC)

Geeft een idee van de relatieve rendabiliteit van een divisie, meer bepaald de verhouding van het nettoresultaat op het aan de divisie toegewezen kapitaal.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
DIVISIE BELGIË				
Resultaat na belastingen (inclusief belangen van derden) van de divisie (A)	Toelichting 2.1 Segmentinformatie volgens de managementstructuur	680	1 575	785
/				
Gemiddeld aan de divisie toegewezen kapitaal (gebaseerd op de risicogewogen activa voor bankactiviteiten (volgens Basel III) en risicogewogen activa-equivalenten voor verzekeringsactiviteiten (volgens Solvency II) (B)		6 462	6 040	6 071
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		21,0%	26,1%	25,9%
DIVISIE TSJECHIË				
Resultaat na belastingen (inclusief belangen van derden) van de divisie (A)	Toelichting 2.1 Segmentinformatie volgens de managementstructuur	316	702	364
/				
Gemiddeld aan de divisie toegewezen kapitaal (gebaseerd op de risicogewogen activa voor bankactiviteiten (volgens Basel III) en risicogewogen activa-equivalenten voor verzekeringsactiviteiten (volgens Solvency II) (B)		1 704	1 620	1 547
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		36,9%	43,0%	46,7%
DIVISIE INTERNATIONALE MARKTEN				
Resultaat na belastingen (inclusief belangen van derden) van de divisie (A)	Toelichting 2.1 Segmentinformatie volgens de managementstructuur	299	444	292
/				
Gemiddeld aan de divisie toegewezen kapitaal (gebaseerd op de risicogewogen activa voor bankactiviteiten (volgens Basel III) en risicogewogen activa-equivalenten voor verzekeringsactiviteiten (volgens Solvency II) (B)		2 175	2 054	1 963
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		27,5%	21,6%	29,7%

Solvabiliteitsratio van de verzekeringsactiviteiten

Een maatstaf voor de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten, berekend volgens Solvency II.

Berekening	1H 2018	2017	1H 2017
Gedetailleerde berekening in de tabel 'Solvency KBC Insurance consolidated - Solvency II' in de afzonderlijke 'Solvency banking and insurance activities' secties in het Engelstalig 'quarterly report'	219%	212%	217%

Totaal beheerd vermogen

Het totale beheerde vermogen omvat de activa van derden en van de KBC-groep die beheerd worden door de verschillende assetmanagers van de groep (KBC Asset Management, ČSOB Asset Management, enz.) en ook de activa onder adviserend vermogensbeheer bij KBC Bank. De activa betreffen dus vooral KBC-beleggingsfondsen en tak 23-verzekeringsproducten, en activa onder mandaten tot discretionair en adviserend vermogensbeheer van (vooral retail, private banking en institutionele) klanten, en bepaalde groepsactiva. De omvang en de ontwikkeling van het totale beheerde vermogen is een belangrijke bron van nettoprovisie-inkomsten (genereert toetredings- en managementfees)

en verklaart bijgevolg een groot deel van de wijziging in die inkomstenlijn. In die optiek wordt het beheerde vermogen van een fonds dat niet direct aan klanten wordt verkocht, maar waarin wordt geïnvesteerd door een ander fonds of via een discretionaire of adviserende vermogensbeheerportefeuille, gezien het ermee gerelateerde werk en de eventuele provisie-inkomsten die daarmee gepaard gaan, ook meegeteld in het totale beheerde vermogen.

Berekening (in miljarden euro)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Divisie België (A)	Company presentatie op www.kbc.com	200,3	202,1	198,1
+				
Divisie Tsjechië (B)		9,6	9,6	9,2
+				
Divisie Internationale Markten (C)		4,3	5,0	5,7
A)+(B)+(C)		214,2	216,7	213,0

Noteer dat de AuM cijfers voor 2017 zijn gedaald met circa 2 miljard euro door een correctie in Institutionële Mandaten.

Totale kapitaalratio

Een risicogewogen maatstaf voor de solvabiliteit van de groep, gebaseerd op het totale reglementaire eigen vermogen.

Berekening	1H 2018	2017	1H 2017
Gedetailleerde berekening in de tabel 'Danish Compromise' in de 'Solvency KBC Group' sectie.			
Fully loaded	20,8%	20,2%	19,8%

Winst per aandeel, gewoon en verwaterd

Geeft een idee van hoeveel winst van een bepaalde periode toekomt aan één aandeel (en desgevallend inclusief verwaterende instrumenten).

Berekening (in miljoenen euro)	Verwijzing	1H 2018	2017	1H 2017
Resultaat na belastingen, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij (A)	Geconsolideerde w-&-v-rekening	1 248	2 575	1 485
-				
Coupon op de additional tier 1-instrumenten in het eigen vermogen (B)	Gecons. eigenvermogensmutaties	- 33	- 52	- 26
/				
Gemiddelde aantal gewone aandelen min eigen aandelen van de periode, in miljoenen (C)	Toelichting 5.10	417,9	418,1	418,1
of:				
Gemiddeld aantal gewone aandelen en verwaterende opties min eigen aandelen van de periode (D)		418,0	418,1	418,1
Gewoon = (A-B) / (C) (in euro)		2,91	6,03	3,49
Verwaterd = (A-B) / (D) (in euro)		2,91	6,03	3,49